ژانی مان
کرێکار
شیعر
ئامادەکار: ڕێباز عبداللە

بسم الله الرحمان الرحيم
الصلاة وسلام على خير خلق الله

رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِن لَّدُنكَ رَحْمَةً ۚ إِنَّكَ أَنتَ الْوَهَّابُ، آمين

نووسەر: نەجمەدین فەرەج ئەحمەد
(کرێکار)

ئامادەکار: ڕێباز عبدالله
دیزاین: ئەمیر موهاجیر

پێشەکی ئامادەکار ...

بەناوی خوای گەورە و میهرەبان براو خوشکانی موسوڵمانم شوێنکەوتوانی پێغەمبەری ئازیز"صل الله علی وسلم" ڕەوتەوانان السلام علیکم ورحمة الله وبرکاتە...

ئەم کتێبە بریتە لە دیوانێکی شیعری مامۆستا (کرێکار) بە ناوی (ژانی مان) کە کۆمەڵێك شیعری زیینندوی لەخۆگرتوە کە دەلالەت و باس لەزۆرێك لەژیانی موسوڵمانان بەگشتی و چەوساوەکانی جیهان دەکات.. بەئیزن و یارمەتی خوای گەورە و هاوکاری چەند برایێکی خۆشەویتم، کە ئەم کتێبەمان ئامادە کرد بۆ کتێبێکی ئەلیکترۆنی وە لە سایت و ماڵپەڕە کۆمەڵایەتیەکان بڵاوی دەکەینەوە چونکە لەهیچ شوێنێکدا بەشێوەی کتێبی ئەلیکترۆنی نیە ! تەنها بەکتێب هەیە و ئەویش هەر ڕێژەیەکی کەمی هەیە کە زۆر کەس دەستی پێناگا،وە زۆر دەگمەنە لای کەم کەس دەست دەکەون...

بەو هیوایەی کەبتوانین بەم شێوەیە نەهێڵین ئەم شیعرانە بمرن و هەر بەزیندوی بمێننەوە و سوودی لێوەر بگرین إن شاء الله

رێباز عبدالله
٢٠١٢/٣/٣

پێشکەشە

' بەتامەزرۆیانی شەهیدی لەهەر کوێ هەن '

چاپی دووەم .١٤١٨ك_١٩٩٨ز

پێشەکی چاپی دووەم ...

پێش شانزە ساڵ لەمەو بەر، چەند برایەکی دڵسۆز شیعرەکانمی -کەلەساڵانی(١٩٨٠-١٩٨٢) نوسی بوو من کۆکردەوەو لەدوتوێی تیانوسێکی جواندا پێشکەش بەخۆمی کردەوە! لەساڵی(١٩٨٢)شدا برایەك لەشاری پاوەی ئێران بەخەتێکی جوان نوسیەوەوئامادەی چاپی کرد،، پاشان لەلایەن چەند برایەکی ترەوە کەزۆر نەمدەناسین بەچاپ گەیشتن(الحمدلله)لەهەر دوو بەشی کوردوستاندا بەخۆشحاڵیەوە قبوڵ کرا...

هەرزوو نوسخەی لەبازاڕەکاندا نەما..ئیتر منیش کەوتمە وڵاتی تر و دوای راپەڕینەکەش کاروباری سیاسی و بزافی ڕابونی ئیسلامی- کەوەك بڕغویەك لەخۆی پێچام - نەی هێشت بپەرژێمە سەر دیوانی کۆن.. بەشێکی نوێتری شعریشم ئامادەکرد کەبەناوی(ژانی مان) ە وەلەچاپی بدەم بەڵام کارەساتەکەی ساڵی ١٩٩٣ ی بزوتنەوەکاتی ئەوەی لێسەندمەوە و بەکاری گرنگتری ململانێی مانەوە خەریك بوینەوە.. تادەشهات داوای لەچاپ دانەوەی

(ژانی مان)و(ژانی بوون) یش زیاتر دەبوو- تائیتر وام بەباش زانی هەردوکیان بنوسمەوەو پێکەوەچاپیان بکەم.. کەوا(الحمدلله)ڕێککەوت. بەشی سێ یەمی شیعرەکانیش کەلەدوای ساڵانی ١٩٩٣ وەن،ماون و ان شاء الله – دەرفەتی چاپ و بڵاو کردنەوە بۆ ئەوانیش دەڕەخسێ.. هیوادارم خوێنەرانی بەڕیز دوای خوێندنەوەی ئەم کۆمەڵە شیعرانە هەڵیان سەنگێنن و ڕەخنەکانی یانم پێ ڕابگەیننەوە.. خۆشحاڵ دەبم چونکە دەزانم هەر چەن کەم و کورتیشیان تیدا بێت – کەزۆریشن – بەقەدەر ئەوان ڕاستگۆی و دڵسۆزیان لەخۆ گرتووە بۆ ئیسلامی ڕێباز و کوردی کەسی خۆم و کوردوستانی وڵاتی بێ پەرژینم... ئازاد تر بن.

کرێکار- ســـلێمانی
١٤١٨ك - ١٩٩٨ز

شیعرەکانم بۆ کێ دەوێ؟

شیعرەکانم....
~ ئەگەر نەبوونە بەستەی کرێکارێك باخەلفەیەك وەك تەڵاشە بەرد نوقمی ژێر جەبلەی ناو کاریان کات.

~ بابەرد هەڵکەنێك ژێر تاوێرە بەردیان نێو نوزەیان ببڕێت .

~ ئەگەر نەبوونە (هۆو)جوتیارێك باخۆی بەگاسنەکەی ژێر گڵیان نێ.

~ ئەگەر نەبوونە زەنگۆڵەی کاروان و قەتار چی باڕوویان وەك قوری یەکەی ڕەش کرێن.

~ ئەگەر نەبوونە سرودی قوتابیانی زانکۆ ،بازمانیان لەزندانی ئاسایش (ئەمن) دا بقرتێنرێن.

~ ئەگەر نەبوونە قردێلەی ژێر سەرپۆشی خوشکێکی موسوڵمان ، بابدرێنە دەست (سارتەر)ێ.

~ گەرنەبوونە گڕو گاڵی مناڵانی ئیسلام،بابخرێنە بەر ڕمی هۆلاکۆ ئاشتی خوازەکانی سەدەی بیستەم.

~ گەرنەبوونە سرودی موجاهیدانی ئیسلام ، باژێر تانکی (ستالین)ە کان کەون لەئەفغان و سووریاو عێراق و صۆماڵ.

~ گەر نەبوونە ئاهی کۆست کەوتوی بێ شوانی کورد، بابدرێنە دەست نازم گوزارانی بەعس.

~ گەر نەبوونە دەنگی بیلالی نەوەی نوێ ، باپەتی(ئومەییە) جاهیلی یەکانیان بکرێتە مل. کەلە مێژوی نوێ و داهاتودا لە (دار الندوة)کۆدەبنەوە.

~ ئەگەر وانەبوون، مەهێڵن لەهیچ چاپخانەیەکدا لەدایك بن..

کرێکار/١٩٨٣

~ شیعرەکانم~

شیعرەکانم سواڵ کەرێ نین
خۆوا فێر کەن ..
ماڵان بگەڕێن بۆ نانێ
یاوەك شاعیرانی(کوفر)
لەسەر هەموو سفرەو خوانێ
خۆیان تێر کەن..
شیعرەکانم،بابزانن
دەنگی هەموو چەوساوەکانی جیهانن
ڕەنجبەرێکن تادواتەمەن
خزمەتکاری ڕەش و ڕووتی
(شانەدەری)و(کەس نەزانن)ن `١`...
موسوڵمانن،تادواتەمەن
ناڵەی(یاسر و سومەی یە)ی`٢`
بێ شوانی ئەم سەردەمەن

* * *

شیعرەکانم
بەیت و بالۆرەی شایەر نین
لەهەمووشایی و زەماوەند
ببنەمێشێ
بەدەم کڕنوش بردنەوە
بۆشاباشێ
بچنەپێشێ
لەدەوری سەری دەوڵەمەند
کۆببنەوە...
شیعرەکانم خوا پەرستن
هۆشیارن
وەك موسوڵمانی بەهەستن
گشت پیتەکانی ئاگرین
ئاگرێکی پڕ ڕق وقین
ئەڵێن ئێمەین هەتاکوو هەین
قەت بۆسامانی دونیایی
نەبۆ(فیرعەون)نەبۆ(نەمرود)`٣`

وەكو(زێڕە)
نابین بەسرود

* * *

شیعرەكانم هەرزەیەكی كۆڵان گەڕ نین
بێ بڕوا نین
لەسوچێكی ئەم شارەدا
بۆتێڕوانین
وەك پاسەوان
ئێشك بگرن
هەتا ئەمرن..

* * *

شیعرەكانم كاتێ لێرە سەر ئەبڕرێن
جەرگ ودڵیان دەر ئەهێنرێن
شەهید دەبن
بەس نامرن
ئەوجادەڕۆن..لێرە دەڕۆن
دەچنە میسر..دەچنەسوریا
دەچنە ئەفغان
لەجێ یەكی (ڕۆژهەڵات) [1]
ستار ئەگرن
لەهەر جێ بن،كەدەگەنێ
وەك بارود خانەی سەفەری
دەبنە كودی
پڕ بارودی
ساچمە زەنێ..
شارەزایەكی خوا ناسن
بۆیە خۆیان بەلاقەدی
موجاهیدێكی ئیسلاما هەڵ ئەواسن...

١٩٨٠/٧/٢٢

[1] شانەدەری و كەس نەزان دوو دێی هاوچەرخین كەپێیان دەڵێن(مجمع سكنی)یەكەمیان لەسلێمانیەو دوەمیان لەهەولێرە.ئەو كوردانەیان تێدا نیشتە جێ كران كەلەدێیەكانی سەر سنوری عێراق و ئێران گوێزرانەوە.

`٢`یاسر و سومەییە:یەکەم و دووەمین شەهیدی ئیسلامن کەلەسەرەتای ئیسلامدا لەژێر ئازار و ئەشکەنجەدا شەهید کران.

`٣`فرعەون:پاشای میسر بوو لەسەردەمی سیدنا (موسا)دا(سەلامی لێبێت).
نەمرود:پاشای عێراق بوو لەسەردەمی سیدنا(ابراهیم)دا(سەلامی لێبێت).

`٤`مەبەست لەسرودی(سەرۆکمان زێرە) کەبۆصدامی طاغوت دەوترا.

~ بۆ چەوساوەکان ~

چەوساوەکان
زەحمەت کێشە بێ ناوەکان
هێندەی شۆڕشتان پێ کرا
چەن مافی ڕەواتان خورا
ئەوەندەی لەم جیهانەدا
جۆگەی خوێنتان هەڵبەسترا
ئەوەندەی لەم ژیانەدا
ڕەنجتان برا
خۆشم ئەوێن...

*** * ***

چەوساوەکان
ئەی تینوەبێ ئاوەکان
بەقەد ژمارەی دڵۆپی
خوێنی بەئارەق بووی گەشتان
کەلەتاویان هەتابەیان
جینگڵە ئەدەن
خۆشم ئەوێن...

*** * ***

چەوساوەکان
شێخەڵە هەڵ پاچڕاوەکان
ئەوەندەی نوێڵی بەدر هەڵکەن تینی دەوێ
ئەوەندەی تەڵەزمە بەرد و ژەنگ و گەچتان بەر ئەکەوێ
بەوژمارەی پشتی سەپان لەتەمەنیا دائەنەوێ
لەوەش زیاتر
ئەوەندەی کەخواو پێغەمبەر
دەستی کرێکایان خۆش ئەوێ
خۆشم ئەوێن...

*** * ***

چەوساوەکان
ئەی ئاسمانە هەساوەکان
کرێکاری دەست قڵیشاو

سەپانی بەر سووری هەتاو
کاروانی لە ماف بەجێ ماو
ئەی کۆڵ نەدەری پشت چەماو
ڕەش و ڕوتی کۆیلەکراو
لەهەر کوێ هەن
ئەوەندەی خۆتان ڕەنج ئەدەن
خۆشم ئەون
کەس نەڵی بۆ ؟
چوونکە هەموو موسوڵمانانی جیهان هەون...

١٩٨٠/٧/٢٦

~ هەوێنی شیعرەکانم ~

وەڵامە بۆ ئەوانەی لەهەوێنی شیعرەکانم دەپرسن

هەموو ئەوەی خۆشم ئەوێن
(ژان)و (شەهیدی)و (چەك)و (خوێن)
بۆهەموو پارچە شعرێکم
بۆخۆیان دێن
بۆمەیینیان دەبنە هەوێن ...
ئەو ووشانەی
هەر ئاە- و ئۆف و ئازارن
هێمای(ژوار) ن
لەپی دەستی کرێکارن

***   *   ***

ئەو ووشانەی
خۆزگەو عەزرەت و تامەزرۆن
خۆشەویستی (شەهیدی) ە و
هەڵقوڵاوی
گۆشت و خوێن و هەست و سۆن

***   *   ***

ئەو ووشانەی
(چەك) و هێز و بازوو تینە
شیری دادە
هێمای قەڵاچۆی(طاغووت)ی
سەر زە مینە

***   *   ***

ئەو ووشانەی
(خوێن) وکاسەی سەری ووردن
خەباتی ڕێزن
دەبێ بڕژێن
دەبێ بڕوێن
مافی بوونەو دەبێ بدرێ

پێویستە ورد سەرنج بدا
ئەوکەسەی ڕێی (جیهاد) ئەگرێ.

۱۹۸۰/۱۲/۱

~ مافی بوونی ئیسلام ~

هێنانەوەی بوونی ئیسلام
ئارامگری گشت پێغەمبەرانی دەوێ
خۆڕاگرتن لەزیندانا
ژینی نێو قورئانی دەوێ...
لەقورئانا
هێنانەوەی بوونی ئیسلام
سوتی دەوێ
کۆمەڵێکی چاونەترسی
شوێن کەوتوی(طالوت)ی دەوێ`١`
لەقورئانا
هێنانەوەی بوونی ئیسلام
باوەڕی پتەوێ دەوێ
کاری (نوح) ی بەردەوام و `٢`
هەوڵی ڕۆژ و شەوی دەوێ
ڕاوەستاندنی خوێنی زام
لەقورئانا
پەروەردەی(موسەوی) دەوێ`٣`

* * *

لەقورئانا
بوونی ئیسلام
هێنانەوەوسەلماندن و چەسپاندنی
نرخی دەوێ
خوا وویستی ولەخۆبوردنی
(ئە صحاب الاخدود) ی دەوێ`٤`
تاشایەتمان و ژانی لەش
ژانی پشتی هەزار بیلالی سپی ورەش `٥`
دەبنە سروود
گەر ڕێگا سرودی دەوێ.

١٩٨١/٦/١٣

`١` طالووت:فەرماندەیەکی بەنی ئیسرایلی بوو کەخوا کردبوویە فەرماندەی کۆمەڵێکی جوولەکە .داوایان کردبوو خوا جیهادیان لەسەر فەرز بکات،تاسەر ئەنجام لەسەریان فەرز کرا..پاشان ئەوی باوەڕ لاواز و

دنیاووست بوو؛پەشیمان بووە وە.تەنها ژمارەیەکی کەم مایەوەو چونە گۆڕەپانی شەڕ و دژی (جالوت).جائەوژمارەکەمە خوا بەنەبەز و خواویست و چاونەترس و خۆگر باسی فەرموون.کەبەهۆی خۆگرتنیانەوە لەگۆڕەپانی جیهاد دا سەر کەوتن.(سورەتی البقرة٢٤٦-٢٥١)

`٢`نوح پێغەمبەر:سەلامی خوای لێبێت(٩٥٠) ساڵ شەو و ڕۆژ بانگەوازی خواویستی بڵاوکردەوە.

`٣`پەروەردەی مووسەوی: مەبەست لەو پەروەردەیە کەوەك پەروەردەکردن و ژیانی سیدنا موسی بێت.(سەلامی خوای لێبێت)،بەوشێوەیەی خوا لەسورەتانی ؛طه و آعراف و القصص و النمل؛ جێی تردا باسی فەرمووە.

`٤` اصحاب الاخدود:ئەو خاوەن باوەڕانە بوون کەخوا لەسووەرتی (البروج) دا باسی فەرموون کەهەر لەبەر ئەوەی خۆیان نەدا بەدەست دنیا وویستانەوە ، ئاگرێکی سامناکی گەورەیان بۆکرایەوەو سوتێنران.

`٥`بیلال:مەبەست لەبیلالی حەبەشی یە.خوالێی ڕازی بێت .کەیەکێکە لەیارەکانی پێغەمبەر؛صل الله علی وسلم؛ کاتێك کەموسوڵمان بوو، لەلایەن گەورەکافرەکانی یەوە _چوونکە ئەو موسوڵمان بوو_توشی ئەشکەنجەو ئازارێکی زۆر بوو.لەهاوینی گەرمای مەککە و قرچەی نیوەڕۆدا ڕایان دەکێشاو تاوێرەبەردی گەرمیان دەخستە سەر سنگی. ئەویش وێردی سەر زمانی(آحد آحد) بوو ،کەدوژمن زۆر پێ پەست دەبوو..

~ کەو و کورد ~

ئەڵێن کەویش
وەك کورد نیشتەجێی چیایە
بەڵام دیارە،هەڵبەت ئەویش
سنوری وڵاتی جیایە..
ڕەنگە شاپەڕی هەر باڵێ
(پاساپۆرت) بن
لەژێر مۆری(لانوافق) دا بناڵێ `١`
ئەگین دەبوو جارێك بفڕن
سنووری دەست کردی ئێمە
یەك یەك ببڕن
بچنە سەر لووتکەی (هیند کوش) `٢`
تابکەن پرسەی شەهیدی
(هیرات) و (غەزنێ) ی ئەفغانی
وەك لە (قەندیل) `٣` لە (شنرۆێ) `٤`
بەکوڵ گریان
بۆشەهیدانی (هەڵەبجە) و (قەڵادزێ)
خۆ هەردووك لا چارەنوسی
کەوتبووە ژێر
مرۆڤ وویستی سۆخۆی ڕووسی !! `٥`

* * *

بەڵی کەویش
وەك زۆر سەکردەی کورد وایە
ئەڵێن گوای
زۆر لەمێژەوەیە ئەویش
(بەستە) ی
کوێستانی بەفرین و کزە ی بایە
هەردووکیان پێکەوە ژیاون
پەروەدەی یەك هەواو ئاون
بەڵام هەی داخ
ئاخۆ دەبێ
کامیان ڕێگای خیانەتیان
فێری ئەوی تر کردبێ؟!
هەر کەهێلانەکەی ڕما

وه ك شارى كورد
بو بەسيخوڕ..خێرى نەما
ئەميش لەقەفەزى حيزبێكدا
بۆ دوژمنى خۆ بووبەپرد!!

١٨٩٠/١١/٢٧

`١` لانوافق : مەبەست لەڕازى نەبوونى ڕژێمى بەعسى بەغدايە لەسەر چوونەدەرەوەى وڵات.

`٢` هيند كوش :زنجيرە چياى ئەفغانستانە كەلوتكەى پاميرى لێ جيادەبێتەوە.

`٣` قەنديل : چيايەكە لەپشت قەڵادزێى كوردوستانى عێراق كەلە ١٩٧٤/٤/٢٤ بۆمبا باران كراو (٣٥٤) كەسى تياشەهيد بوو.

`٤` شنروێ : چيايەكە لەپشت هەڵەبجە كەلە ١٩٧٤/٤/٢٨ بۆمبا باران كراو زۆر بێتاوانى تيابريندار و شەهيد بوو.

`٥` سۆخۆى : فڕۆكەيەكى جەنگى ڕووسيى يە.

~ وانەکانی مێژوو ~

لەوانەکانی مێژوا
مامۆستاکەم زۆر جار ئەیووت
پێش هەزار و سێ سەد ساڵ
کاتێ عەرەب
لەنیوە دوورگەوە بزووت
وەك لافاوێ
بەربەستی پێشی ڕامالّی
هات،تەخت و تاراجی (کیسرا) ی
لەکوردوستان پێچایەوە...
دەستی زۆر دارانی بڕی
ئینجا ئاینی ئیسلامی
بۆکورد هێناوەکایەوە..
مێژوو ئەڵێ :
ئەو عەرەبەی کەهاتبوو
ڕاستە ئەڵێن
چەك لەدەست بوو
بەڵام خۆ ئەوخوا پەرست بوو
تەنها ئیسلامی مەبەست بوو
قورئان لەدەستیا خەڵات بوو
بۆیە لەناو گەلی کوردا
هەر مایەوە
وەك برایەك ژیا .. هەتا
لەناویانا توایەوە

* * *

پێش لێدانی زەنگی پێشوو
دواهاتنی وانەکانی مێژوو
جارێك وتم :ئەدی ئەمڕۆ؟
وتی :ووسبە !
پاشان بەگوێما چرپانی :
ووتی ڕۆڵە
تۆی کەم تەمەن
کوا ئەزانی چۆن و بۆچی
مێژوی ئیسلام (تەعریب) ئەکەن ؟

من بیرم دێ
ئاگام لێیە
ئەمڕۆ عەرەب
کە بۆ ئەم کوردوستانە دێ
چونکە هەموو
وایان پێ ڕادەگەیەنن..
ئەوروپی پەورەدەرەی کردوون
تانەخشەی وان ڕاپەڕێنن..
من بۆخۆم مامۆستای مێژووم
ئەزانم ئەمانە چۆنن..
تەنها زمانیان جودایە
ئەگینا هەر
ئیمپیرالیزمەکەی کۆنن..
ووتم ئێستا کەدڵنیام
ئەمەی دێ بۆ داگیرکردن
دوژمنێکی دڕندەیە
دژ بەکوردەو دژ بەئیسلام
بیستوومەچۆن مزگەوتەکان ئەڕوخێنن..
لە (گەڵاڵێ) لە (قامیشلی) `١`
قورئانەکان ئەوسوتێنن..
ووتی کوڕم، قسەی تۆیە.
بەڵام ڕۆڵە چاوساغی وان
بزانە کرمی ناو خۆیە..
هەڤاڵی کوردی ئەمڕۆیە..
ئێستاکەش هەن
ئەڵێن بۆکورد تێ ئەکۆشن
بەڵام ڕۆڵە دڵنیابە
ئەوانیش وان
کورد و هەستیان گەلێك دورن
گشت (بابراك) ی ئەفغانین `٢`
جاشی سوورن
لەئێستاوە بنکەی سەر بازی ساز ئەکەن
هەر داهاتوو ئەیسلە مێنێ
کەئەمانەش
هەروەکوو پێرەکەی دوێنێ
لەویش زیاتر کورد فرۆشن
جائەبینی نەوەك مزگەوت بڕوخێنن
وەکو مۆسکۆ ،وەکو سۆماڵ `٣`

نەك هەر قورئان
موسوڵمانانی مەلۆكراوی وەك شارا
لەگۆڕەپانێكی شارا
ئەسوتێنن.

١٩٨٠/٦/٢٤

`١` گەڵاڵی : دێیەكە سەر بەناوچەی ماوەت؛ سلێمانی.
قامیشلی :شارێكی كورد نشینی سووریایە كەبەعسی سوری و بەعسی عێراقی قورئانەكانیان تێدا سوتاند.

`٢` بابراك كارمل : سەرۆك كۆماری ئەفغانستان بوو كەساڵی١٩٨٠ بەپشتیوانی سوپای سووری ڕوسی كودەتایەكی كۆمۆنیستی كرد بەسەر سەرۆكێكی تری كۆمۆسیتی دا كە (حفیظ الله أمین) بوو.

`٣` لەمۆسكۆ لەگۆڕەپانی سوور لەساڵانی١٩٢٨ بە دواوە قورئانەكانیان كۆئەكردەوەو ئەیان سوتاند و قورئان خوێن و مەلاو موفتیەكانیان – دوای دور خستنەوەیان – بەبرسێتی دەكوشت .لە (صۆماڵ) یسش لەمانگی ١٩٧٥/٥ محمد سیاد بەری سەرۆكی كۆمار و سكرتێری پارتی شۆسیالیستی حوكمڕان فەرمانی دا پێنج زانای ئیسلامییان لەناوەڕاستی شاری مەقادیشۆی پایتەختدا سووتاند،لەبەر ئەوەی بڕیارێكی سەرۆكیان سووتاند كەلەمیراتدا پێچەوانەی ئیسلام دەری كردبوو!!

~ موسەیلەمەی کورد `١` ~

کەشەقامەکان تەسك ئەبن
کەس ناوێرێ لەحەق بدوێ..
کاتێ ڕاستی ئەنرێتە بن
گشت خەڵکی زمانیان ئەسوێ..
هەر موسەلیەمەی ڕووسین و
بەرگی کوردی ئەکەنە بەر
کلێتەی سپاتی مەرەز
ئەکەنە سەر
هەر یەك لای خۆی دینێکی نوێ
بۆ(ئازادی) !
ئەم میللەتە دێنێتە دەر
بۆسەرنج ڕاکێشانی گەل
سرودی کوردی ئەخوێنن..
لەژێرەوەش بۆپارەو پول
لەڕۆژنامەو لەگۆڤارا
لەسەر مینبەر
شادە بەشانی کووفر دێنن..
بێ شەرمانە بەئاشکرا
لەژێر گوڵینکەی کلێتە و
سێبەری ڕیشوەی مێزەرا
خوێن و مافی ملیوۆنەها ڕوت و ڕەجاڵ
ئەنێنە چاڵ..
بەڵام موسوڵمان ئەزانێ
بڵێ ئێوە
گەرچی
بەرواڵەت سەر کردەن
بەڵام هەموو موسویلەمەن
هەمووپێغەمبەری درۆن
خۆرەی ناوخۆن
وەك ئەژدیهان،پێوەئەدەن
وەك زەروون
خوێنی گەل ئەخۆن
ئەتانەوێ
کوردی بێشوانی چاوەڕێ

لەڕێبازی ئیسلام لادەن
بیانخەنە سەر تولە ڕێ !
بەڵام خۆ دوێ
(گەلێ کەس هاتن بوون بەشوان
بوون بەشوانی مێگەل و ڕان
چوون بەدڵسۆزی نەی لەوەڕان
دای بەگورگ،دای بەقڕان)`٢`
ئێستاکەش کورد دڵنیایە ئێوەش هەر وان.

١٩٨٠/٦/١٣

`١` مووسەیلەمە : موسەیلەمەی کەززابی یەمەنی یە کەدوای کۆچی دوای کردنی پێغەمبەر .؛صل الله علی وسلم؛ پڕوو پاگەندەی پێغەمبەرایەتی بۆخی دەکرد.

`٢` ئەم چوار دێرە هی شاعیرێکی ترن ،خوازراون.

~ کوردایەتی و درۆکردن ~

تینو تا ووشك بێ گەرووی
شێتی ئاوە
بۆیە هەتا تینی ماوە
هەر دەگەڕێی وێڵە لەدووی
خەیاڵی ئاویش جار بەجار
لەمێشکیدا
وێنەی دەریاو ڕووبار ئەکا..
ئەوجا لەخۆشی و عەزرەتا
خۆی تێداوێ
بەڵام چونکە درۆیەك بوو
سەرەڕای تینوبوونی خۆی
سەرەڕای ماندوو بوونی خۆی
هەست بەئێش و ئازار ئەکا..
هەتا ئێستاش ئازادی کورد
هەر خەیاڵە
درۆیە،قسەی بەتاڵە
کوردایەتیش..گڕۆگاڵە
جەردەیی یە،تاڵانی یە،ڕێگرتنە
هەوەس پەرستی بێ هیوای
(موراهق) ی هەژدە ساڵە
خوێنی کورد وابوو بەدەریا
بەردەوام ئاوەڕێژ ئەکا..
چوونکە هەر یەك بەشیوەیەك
جووراوی وڵاتانی تر کاوێژ ئەکا..

*   *   *

ئەڵێن ئەگەر ڕۆژ بگیرێ
تاریکی دێ
بەسەر ئاوای شار و دێ
لەکوێ تروسکەی ئاگرێ
دەر بکەوێ
خەڵکی ناچار
دەڕۆن و ڕودەکەنە وێ..
کاتێ کوردیش

خۆری ئیسلامی خۆی گیرا
بۆ بینی وچار کردنی
برینی کوردی ڕەش وڕووت
ڕێ ی ئاگری شەیتان گیرا
چوونکە ئاگر هەر ئاگرە
(بوون) ی کورد بوو بەقەرە برووت
چوونکە (ئیلیا ف) `١`
کوردایەتی
درایە دەست
ئەویش لە (کنێست) ی جووا
برینی کورد سارێژ ئەکا..

* * *

کەفێڵ و دووڕوویی و درۆ
بۆهیوای خۆدەر خستن و سەرکردەی
دەبن بەهۆ
ئازادی و شۆڕشی بەتین
دەبنە شتێکی ئاسایی
کوردایەتیش وەك کێشەی وونی فەڵەستین
دەبێتە سەر چۆپی شایی
بۆ یە ئەمڕۆ لەناو کوردا کارل مارکس،واخەریکە `٢`
کوردایەتی ڕاوێژ ئەکا..
(ماو)`٣` (ستالین)`٤` (ئەنوەر خۆجە)`٥`
بەرماڵی پێ یەو نوێژ ئەکا

١٩٨١/٦/١٥

`١` ئی ری ئیلیاف : ئەندامی کنێست (پەرلەمان) ی ئیسرائیلە،کەلەماوەیەکدا ئەڵقەی پەیوەستی شۆڕشی کوردوئیسرائیل بوو!

`٢`کارل مارکس: دامەزرێنەری کۆمۆنیزمە ، لەساڵی١٨١٨ ز لەئەڵمانیا لەدایك بووە لەساڵی ١٨٧٣ لەبەریتانیا مردووە بڕوای وایە کە پڕۆلیتاری وڵات و نەتەوەی نی یە.

`٣` ماوتیسی تۆنگ :سەر کردەی شۆڕشی کۆمۆنیزمی چین بوو لەشۆڕشە ڕۆشنبیریی یەکەی خۆیدا حەڤدە ملیۆن موسوڵمان کوژرا.

`٤` ستالین : نازناوی (جۆزیف فیساریۆ نۆفیچ دز و جاشفیلی) یە کەلیلین پاش شۆڕشی ئکتۆبەری ڕووسیا پێ ی بەخشی.ستالین بەمانای مرۆڤێکی پۆڵایین.دڵڕەق ترین وستەم کار ترین حاکمی ڕووسیابوو.

`٥` ئەنوەر خۆجە :سەرۆکی شۆڕشی کۆمۆنیزمی ئەلبانیا بوو لەماوەی یەکەمی حوکمیدا٢١٦٩ مزگەوتی ڕوخواند !

~ نەورۆز ~

دەڵێن نەورۆز
بەسەر هاتی ڕوداوێكی ڕابردووە
باسی پێكهاتنی بوونی
مێژووی گەلێكی زیندووە
بۆمانەوەی سایە ی (زوحاك)
مێشك بژا
خوێنی هەزاران كورد ڕژا
ئەوجاكاتێك كەخوێنی وان
بووبە (ورمێ) `١`
بووبە (سیروان) و بووبە (وان)`٢`
كاوە زمانی (بوون) ی پژا
پاشان بۆخاك
بەدرێژی ساڵانی مێژوو
هەزاران كاسەی سەری كورد
ورد و خاش بوو
تابوو بەخاك
بووبە چیا،بووبە (هەڵگورد) ! `٣`
كەچی ئەمڕۆ
هەزار (قەندیل) هەزار (گمۆ)
هاتوونە دی !!
دەزانن چۆن ؟ دەزانن بۆ؟
چوونكە لەناو گەلی كوردا
سەدان سەدان زووحاك ئەژی!
جا كەوابوو
لەدایك بوونی (نوێ)ی كاوە
هێشتا سەدان سەدەی ماوە !!

* * *

گەلی مردوو
چیتان دەوێ؟
هێنانەوەی ئابڕۆی تكاو؟
یاسەر بەستی ڕای بزر بوو؟
یامافی ژینی چێنراو
كەسەوز نەبوو

گەلی تاساوی مەست و سڕ
تەمی ئاهی ژانی ئێوە
وەك پەڵە هەوری خەست و چڕ
زۆرجارگرتبوی ڕوی ئاسمان
زۆرجارسەریان بە یەکداگرت
کۆبونە وە
بەڵام بی بروسکە ی خوای
هە رچە ندە دانیان بە خۆداگرت
ڕەوینە وە..
چوونکە بێ نرخە هەور وتەم
مادام نابێ بەلافاوێ
لەنێوخۆتان هەڵی کێشن ڕیشاڵی ستەم..

١٩٨٣/٣/٢١

`١` ورمێ : دەریاچەیەکە لەکوردوستانی ئێران.سیروان :دەریاچەیەکە لەکوردوستانی عێراق.وان:دەریاچەیەکە لەکوردوستانی تورکیا.

`٢` هەڵگورد،قەندیل،گمۆ:سێ چیان لەکوردوستانی عێراق.

~ هەستانی شەو(قیام اللیل)~

خوای میهرەبان ئاگات لێ یە..
لەوکاتەنی نیوەشەوەو
خەڵکی ئەنوێ
هەر برایە دوور لەخەوەو
قورئانی پیرۆزی پێ یە..
هەتا بەیان
بەدەنگی زوڵاڵ پڕ لەگریان
تیا ئەخوێنێ
دار و بەرد و مردووەکانیش
کڕن،بۆیان شل کردووە گوێ..
هەردەم لەسووجدە سەر لەنوێ
ناوچەوانی دەجار،بیست جار
لەخاك ئەخشێ..
بەرز ترین ئەندامێتی،دێتە سەر خاك..
هێمن دڵ پاك
لەگەڵ خوای خۆی پەروەردگار
بەئەدەب ئەدوێ
تابەڕەحمەت شەهید بوونی پێ ببەخشێ
هەتا سەر بەرز تر بمرێ
بەڵکو لەگەڵ پێغەمبەر وشەهیدانا
حەشر بکرێ..

١٩٨٠/٦/١٣

~ منی بەندە ~

ئەی خوای مەزن و بەخشندە
ئاگاداری
کەچۆن دڵی منی بەندە
هەر وەك و شەوێکی تاریك
ڕەش بووە بەتاوان کاری
بەڵام بەقەد ئاتاجی خۆم
بەقەدەر هەرچی زیندووە
هیوام ماوە
پەیوەستی بەندەی یەتیشم
نەپساندووە
لەترسی زۆر کەمی تێشوو
هیوام ماوە
بەقەد بەزەی تۆی زیندوو
گەرچی دڵی منی بەندە
بەقەد دەزوویەکی باریك
بەخۆشەویستی تۆوە بەندە..
ئەمەش بەسمە
چوون دڵنیام
لەڕۆژی خۆی فریا ڕەسمە
بە (هارون)و (موسا) ت فەرموو
کەبۆلای (فیرعەون) ت ناردن
ئاگادار بن
ئەو فیرعەونەی لەستەم کاری دانا بوو
پەنا بەتۆخۆشی لەجێی تۆ دانابوو
نەبادا دڵی بشکێنن.
ئاگادار بن (بەزمانی خۆش بیدوێنن
تاياد بکات و بترسێ)`١`
ئەی ئیتر چۆن ئەبێ کەسێ
وەك من کەتۆ پەرستی
بوو بێتە هۆشی هەستی
چۆن ئەفەرمووی بی هێنن
بەو دۆزەخەی
ساڵەهای ساڵە
کڵپەی دێ بیسوتێنن.

١٩٨٠/٦/٢٨

`١` ماناى ئەو ئايەتەيە (فقولا له قولا لينا لعله يتذكر آو يخشى ؛ طه٤٤)

~ بۆخوشكێكی سەر پۆش بەسەر~

پێشكەشە بەو خوشكانەی بە سەرپۆشەكانیان بەربەرەكانێی نەفامی نوێ ئەكەن و وەك چیا لە ڕوویدا ڕاوەستاون و نابزوێن .
پێشكەشە بە خوشكە پاڵەوان (خوشكە گێلاس / دایكی بیلال) و میهرەبان و مهابادی خوشكم ..

بەڵێ خوشكم
منیش و تۆش
تووشی گێژاوی كوفر بووین
تیا بزر بووین
لێك دابڕاین
لە یەكتر بووین !
هەردوو وەكو مەستی بێ هۆش
یەكتری ناناسینەوە
چونكە ماندووین
بە دەست شەپۆلی ژینەوە
دیاردەی ئیسلامیمان نەما
لای من ڕیش و
لای تۆش سەرپۆش !

* * *

بەڵێ خوشكم
دەزانم تۆش وەكو منی
بگرە زیاتر
بەندی زنجیری دوژمنی
بەڵام خوشكە
ئەمە ئیسلامە ووریابە
تا دڵ لە كوفر داخورپێ
دڵنیابە
توند تر دەبێ
كۆتی بیرو زنجیری پێ ..
تا نەگۆڕێین
نەڵێین (بیلال) و (زەنیرە)ین `١`
هەتا مردن
مت بووی ئەو كۆت و زنجیرەین !

* * *

بەڵی خوشکی سەرپۆش بەسەر
تۆ زۆر تینیت کەوتۆتە سەر
موسوڵمانی ئەم سەردەمەی
تۆ خواپەرستی ، سومەییەی `٢`
با بارانی تانەو تەشەر
بتروێنێ ..
چاك بزانە
نەفامی تینت بۆ دێنێ
کەسێ نابێ ژینت بکڕێ
سبەی شیری ئەبو جەهلیش `٣`
وورگت ئەدڕێ !
گیانی پاکی نەمری تۆش
وەك سومەییە
وەکو گیانی خوشکە (بەنان) `٤`
بەرەو باوەشی خوا ئەفرێ ..

* * *

بەڵێ تا تۆ نوسەیبە بی `٥`
ئەمە رێتە
هەتا تۆ (خەنسا)ی دایك بی `٦`
ئیسلام زیاتر هیوای پێتە ..
ئەوجا پاداشتی خوات دەبێ و
لە دنیاشا
پەڕەی دڵی ئێمە جێتە ..
هەمووش بەیەك دەنگ پێت ئەڵێین :
مافی خۆتە پیرۆزت بێ
بەهەشتی خوا لە ژێر پێتە !! `٧`

١٩٨١/١/٢١

`١` بیلال : بیلالی حەبەشییە . زەنیرەش : ئافرەتێکی کۆیلەی موسوڵمان بوو کە کافرەکان لە ژێر ئەشکەنجەدا هەردوو چاویان کوێر کرد بوو ! ئەبو بەکری سددیق ـ خوا لێی ڕازی بێت ـ کڕییەوەو ڕزگاری کرد ..

`٢` سومەییە : خێزانی یاسر بوو یەکەمین شەهید بوو لە ئیسلامدا . ئەبو جەهل لە کاتی ئەشکەنجەدانیدا شمشێری کرد بە سکیداو کوشتی .

`٣` ئەبو جەهل : عەمری کوری حەکەمە و پێغەمبەر ؛صلى الله عليه وسلم؛ ئەيفەرموو : فيرعەونی ئەم ئوممەتەيە ! لە بەدردا کوژرا
.
`٤` بەنان : کچی زانای موسوڵمانی سوريا (علی طنطاوی) و خێزانی مامۆستا (عصام العطار) بوو ، لە شاری ئاخن لە ئەڵمانيا بە دەستی سێ درندەی موخابەراتی سوريايی لە ماڵەکەی خۆيدا تيرۆريان کرد ..

`٥`نوسەيبەی کچی کەعب : يەکێکە لە ئافرەتە سەحابيەکانی پێغەمبەر کە لە غەزای ئوحوددا بە شمشێرەوە بەرگری لە پێغەمبەر دەکرد ـ؛صل الله علی وسلم؛

`٦` خەنساء : ناوی (تُماجير ی کچی حارب) ە ، ئافرەتە سەحابيەکی پێغەمبەر بوو ؛صلى الله عليه وسلم ؛ لە جەنگی قادسيەدا چوار کوڕی شەهيد بوون ...

`٧` پێغەمبەر؛ صلى الله عليه وسلم ؛بە سەحابيەکی ـ دەربارەی دايکی ـ فەرموو : خزمەتی کە ، بە ڕاستی بەهەشت وا لە ژێر پێيدا .

~(حسب النبی) `١` پاڵەوان~

ڕۆژی ڕەشی ناسری بوو
کاتێ میسر بەرگی بەری پۆشاکێکی ئاگری بوو
دەوری (قەلعە) ش،(باستیل) ێ بوو`٢`
تینووی خوێنی گشت دیلێ بوو
وەك هەژدە هەزاری تر `٣`
ئەمیشیان گرت ڕاپێچ کرا
بەڕاکێشان
بۆزیندانی قەلعە برا
دوای هەڵواسین چەندەهاجار
کەخوێن لەگیانی بێ وەستان
زەنگۆڵ زەنگۆڵ ئەهاتە خوار
ڕووی تێکردن:
کەمن نزام
لەسوجدەی نوێژی شەوانا
گشت جار تکام
لەگەڵ صەبای صاڵحانا`٤`
شەهادەت بێ
چۆن ئەتوانن
ئێوەی دوژمن
ئێوەی دڕندە،دڵ ڕەق ،زۆردار
کەبە لێدان هەوڵ ئەدەن
ئامێری ئەشکەنجەو ئازار
ئەما نەتان خستبێتە کار
کەچی هێشتا دەسەو سانن
نەتان توانی ناشتوانن
ئیعترافێکم پێ بکەن

* * *

شەرم بکەن
ئێوەی دووژمن
بەگشت شێوە نەتان توانی
ئیرادەی ئیسلامەتی من نەرم بکەن
چۆن ئەتوانن

ئێوەی دووژمن
ئێوەی گرگن
گرگن لەمۆم
کەتا ئیستا نەتان توانی
کەرسەکێکی قەڵای باوەڕم ورد بکەن
ناشتوانن هەتاکوو هەن
ڕازێکم پێ بدرکێنن
ئیتر بۆچی هەوڵ ئەدەن
بەردی بناغەی قەڵاکە بڕوخێنن
باوەڕی دامە زراوی دڵ دەر بهێنن.
من خۆم وتم :
هەموو نزام
لەسوجدەی نوێژی شەوانا
گشت جارتکام
لەگەڵ صەبای صاڵحانا
شەهادەت بوو.
کەوابوو زۆر گەوجێتی یە
بێ مێشکیی یە
من بەمردن بترسێنن
ئیستاکەش من
ڕەنجی ئێوەم وەها دێتە خەیاڵێ
وەك گامێشێ
کە گوێ نەدا بەهیچ ئازار و ئێشێ
بەقۆچ لەئەهرامەکاندا `٥`
بەو هیوایەی ڕایان ماڵێ..

١٩٨٠/٦/١١

`١` حسب النبی خیر الدین :کرێکارێکی کارگەی ڕستن و چنین بوو لەشاری المحله الکبرا لەمیسر،نەخوێندەوار بوو بەڵام لەبەرشەرمی موسوڵمانی و پتەوی عەقیدە ئیسلامییەکەی کردبوویانە مامۆستای برایانی موسوڵمان.وەك جابر ڕزق ئەڵێت :کاتێك حسب النبی سزا ئەدرا . پێیان ئەوت ئیعتراف بکە لەسەر ئەو کەسانەی تەنزیمیان کردوویت .ئەویش لەوەڵاما ئەیوت: ئێوە گرگنی موئمینن(أنتم اقزام من شموع) چۆن من دڵم دێت برایەکی موسوڵمانی خۆم کە منی هێناوە بۆ ئەم خێرە ڕاکێشمە ئەم ئەشکەنجەو ئازارە.

`٢` قەلعە : یەکێك بوو لەزیندانیی یە کانی میسری ناسری .. باستێل :زیندانی گەورەی فەرەنسا بوو. شۆڕش گێڕەکانی فەرەنسا ڕمانیان .

`٣` جمال عبد ناصر خۆی لە لینینگراد ووتی لەیەك ڕۆژدا هەژدە هەزار کەس لەئیخوان موسلیمین گیراون.

`٤` صەبا ی صاڵحان : مەبەست لەبەری بەیانە.

`٥` ئەهرام : بریتی یە لەو کۆشکە بڵند وگەورانەی فیرعەونەکانی میسر دروستیان کردبوون ئیستاش وەك خۆیان ماون.

~ مەروان حديد `١`~

دەزانن بۆمه روان حه ديد
په ت ئاڵينرا له گەردنی؟
چونكه پڕبه دەمی دەيوت :
بۆسەندنی
مافی خوراوی ڕه ش وڕوت
(باگوێم له دەنگی فيشه ك بێ
بادەستان مه شجه بی چه ك بێ)`٢`

* * *

له بير تانه پی ی ئه وتن :
لەڕێبازی خه بات كردن
قۆناغ نيه
موسوڵمان پی ی بڵێ سرەوتن
مه گه ر مردن..
بيرتانه كه دەيوت كه دەڵێن
ڕێبازی خوايمان دە وێ
هه م سه لماندنی بونی خۆ
هەم ئيسلام دەبێت سه ركه وێ
با گوێم له دەنگی فيشه ك بێ
بادەستمان مه شجه بی چه ك بێ..

* * *

له بيرتانه بۆچی دە يووت:
برا يينه
ئارامی مه ردی زيندانی
له سه رسزاو ئازاردانی
كۆتا پله ی به زينه..
بەڵام خۆگرتنی(سه ربه ست)!
له سه ر ئه شه كه نجه ی زه ليلی
له سه ر نۆشی تاڵی ديلی
لەعەقيدە دابەزينه..
لەسەر ستەم خۆمت كردن
شێوازێكی خۆكوشتنه

گەرچی سەر زارەکی ژینە..
دەتا مردن بۆ پاراستنی ئەم دینە
باگوێم لەدەنگی فیشەك بێ
بادەستان مەشجەبی چەك بێ
براکانم
وەك بزانم
هەمووئەوەتان لەبیرە
کاتێ دەیوت:
(یطربنی بأنغا م رصا ص ینعشنی فما احلی عبره)`٣`

ئێوەش هەموو دەبێ وابن
چوونکە فیشەك
کلیلی کۆت و زنجیرە..
بۆن و تۆز و خۆڵ و بارووت
وەکو زیندان
ئەویش مایەی گەشەی بیرە
خۆ بەهەشتیش
گشت دڵنیاین
والەبەر سێبەری (شیر) ە `٤`
دەتا ئەوکاتەی لەدنیاین
باگوێم لەدەنگی فیشەك بێ
بادەستان مەشجەبی چەك بێ..

١٩٨١/٤/٢٧

`١` مەروان خالد حدید : دامەزرێنەری کۆمەڵێ (الطلیعة المقاتلة للا اخوان المسلیمن) ی سووریا .ساڵی ١٩٣٨ لەشاری سەر بڕاوی(حەماە) ی سووری لەدایك بووە. هەڵگری بڕوانامەی کۆلێژی کشتووکاڵی قاهیرەو کۆلێژی ئاداب/ بەشی فەلسەفەی دیمەشق بوو.ساڵی ١٩٧٠ شەهید کرا،دوای ئەوە سەر ئەنجامی سزاو ئازار دانی لەناو ژووری پڕ ئاوای بەکارەبا کروادا.گۆشتی پاژنەپێکانی لێبوونەوەو نینۆکەکانیشی هەڵکێشران و زیاتر لە (٣٠) سی کیلۆگرامی کێشی لەزیندانا کەمبووە وە

`٢` دەقی قسەی خۆیەتی : (اذا ارد تم نصر الاسلام فسمعو نی صوت الرصاص)

`٣` لەقەصیدەی (مقاتل المسلم) ی خۆی وەر گیراوە.

`٤` پێغەمبەر ؛صل الله علی وسلم؛ دەفەرموێت : (اعملوا ان الجنة تحت ضلال السیوف)

~ ئەی پێغەمبەر؛صل الله علی وسلم؛ ~

پێشکەشە بەیادی ١٤٥٣ ساڵەی لەدایك بوونی (محمد) ی پێشەوامان ؛صل الله علی وسلم ؛

ئەی موحەمەد
ئەی نێرراوخوایەتی
پێغەبەری مەردایەتی
لەیادی لەدایك بونتدا
ئەی پێغەمبەر
هەتا ئەبەد
هەزارەها.. ملیونەها
دردووسڵاوی خوات لەسەر..

* * *

ئەی پێغەمبەر
ئەی خوا پەرستی داد پەروەر
ئەی ئەو کەسەی وازوو توانی
سەر باز وشوێ کەوتوانی
بەڕێبازی ئەم پەیامە
بەبانگەوازی پیرۆزی ئەم ئیسلامە
دڵ نەرمانە پەروەردەکا
وەك نمونەیەکی قورئانی

* * *

ئەی پێغەمبەر
ڕێ نیشاندەری کۆڵ نەدەر
ئەی ئاشتی خوازی مرۆڤ وویست
ئەی ئەوکەسەی
وەك نموونەیەکی خواپەرست
لەوجێگایەی ستەم ئەکرا
کەمافی چەوساوەکان ئەخورا
کەهاواری ڕەش پێستەکان سزائەدرا
کاتێ قەرزار
مۆری کۆیلەیی پیا ئەنرا
کاتێ هەژار
بەزۆرە ملێ ڕەنجی ئەبرا

لەوکاتەدا
لەڕەهێڵەی شەوی کوفرا
ناڵەی هەزار هەژارت بیست

***   *   ***

ئەی پێغەمبەر
نمونەی خواناسی ڕەنجدەر
سەرکردەکەم
فەرماندەکەم
ڕۆژانی ڕەشی جاهیلی واهاتەوە
خەڵاتەکەت
کەجێگیری دڵ و دەروون بوو..
قورئانەکەت
کەکانیاوی سازگاری
ڕێبواری دەشتی بێرون بوو
لەدڵی هەریاوەرێکا
ببوە بڵێسەی ئاگرێ گشت کەس ئەیووت
واپڕوا زەمین دائەگرێ
کەچی ئەمڕۆ
چونکە دوورین
لەڕاستی ڕێبازەکەی تۆ
باوەڕی زۆربەی موسوڵمانان
وەك ژیلەمۆ
چاوەڕوانە کەسێ فووی پێداکاتەوە
بەڵێ ئەمڕۆ
ئەمڕۆلەسەدەی بیستەما
نەك ئەوەندەی لەدەروونا
کاری نەما
لەتاقی مزگەوتەکانی
(شاناخسێ) و(سەفرە) و(زەروون)ا `١`
خۆڵەمێشەو
کەسێ نی یە کۆیکاتەوە..

***   *   ***

ئەی پێغەمبەر
نێرراوی خوایی مژدەدەر
ئەی ڕابەری پەیامەکەم
پێغەمبەری ئیسلامەکەم

من دەنگێکم بیستراوم
لەدوورەوە
دەنگێکم دێم
لەوڵاتی سەد سنوورەوە
گوێم لێ بگرە
ڕۆژ ژمێرەکەم ئەخوێنمەوە..
هەواڵەکان
دووجار، سێ جار ئەڵێمەوە..

* * *

هەواڵی یەکەم:

" لەکوردووستانی بێ شوانی عێراقەوە"

مناڵێکی پەرتەوازەی بێ پەل وپۆ
گشت کوردوستان
لە (ژەنگار)ەوە تا (بەمۆ) `٢`
گەڕا لەدووی
باوکی هەژاری بزر بووی
تاسەرئەنجام
لەپشت گمۆ`٣`
دۆزیەوە لەگەڵ کاروان
دوای سەر بڕین
قەل خواردبووی..
داهاتەوە ئێسکی ورد بووی
کۆکاتەوە
وەك دیاری یەك
بۆ (مەجمەع) ی بێنێتەوە `٤`
لەپڕ کۆمەلێك دەست بەچەك
ژەندرمەی چەپەڵی عەفلەق
هەر بەناهەق
لەشی ئەویشیان بەفیشەك
سارد کردەوە
جابەدەم پێکەنینەوە
وتیان تۆش بڵێ لەودنیا
یەکتری ئەبینینەوە...

* * *

هەواڵی دووەم:

"لەئەفغانستانی خوێناوی یەوە"

٢٧ دوانزەی حەفتاو نۆ
ئاژانسەکان
ڕایان گەیان
کەئەمڕۆگەلی ئەفغان
دەمەو بەیان
کاتێ لەماڵ هاتنە دەرێ
وەکو جاران
بینیان وا
لەناو جەرگەی (قەندەهار) ا `٥`
ڕێوی یە سوورەکانی مارکس
دوای (سەمەرقەند) و (بوخارا) `٦`
هاتن هیلالی مزگەوتیان
وەك شێت وهار
سەر بەرەو خوار
کرد بەدارا..
پاشان تانکی (تی٦٢)
ئاڵای سووری چەکوش وداسی
هێناو بەدەرگای مزگەوتا
هەڵی واسی..

***   *   ***

هەواڵی سێ یەم:

"لەئۆگەندەی بێ کەسی چەوساوەوە"`٧`

گوێتان لێ بوو..لەکەمپالا
لەمنارەی مزگەوتەوە هاوار کرا
ووتیان دیسان
کیشوەری ڕەش ئازار درا؟
یان نەتان بیست؟
نەشتان پرسی
ئەفیرقی ڕەش پێستی برسی

بۆوا ئەکەن؟!
من گوێم لێ بوو
ئاهو نزولەی دیلێ بوو
هاواری کرد گەر تێم ئەگەن
ئەوانەی والەئەفریقا هاوار ئەکەن
براتانن
موسوڵمانانی ئۆگەندەن !!
زریکەی ژنی جێماوە
قیژەی کۆرپەی سەر بڕاوە
ئاهو نووزەی پیری سەدساڵ
وێرانە ماڵ
پەڕەوازەو سەر لێ شێواو
ملیۆنەهان.. کۆمەڵ کۆمەڵ
بەزیندوی ئەنرێنە چاڵ..
خۆم گوێم لێ بوو ئەیزریکان
کەی پێم ئەگەن؟
کەی تێم ئەگەن؟
ئەوانەی والەئەفریقا هاوار ئەکەن
براتانن
موسوڵمانانی ئۆگەندەن ..
ئەوانن والەتاو سووتان
بۆوڵاتانی دراوسێ
(چاد) و (سودان)
پەنا ئەبەن..
هەر لە (سودان)ژمارەیان
هەشتا هەزار پەنا هێندەن..
گوێم لێ بوو پێش ئەوەی بمرێ
دەنگی زوڵاڵی کپ بکرێ
بەڕوی جیهانا قیژاندی
موسوڵمانینە کوا دەستان؟
بگرێ بەری خاچ پەرستان..
کەوا بەخوێنی ئۆگەندی
وەك ئەندەلووس
وەکو قودس
لافاوی خوێنیان هەستان..
ڕاپەڕیم قیژاندم برام
کێ بێ هاوار و بانگی تۆ
تۆی بێ شوان، بێ کەس،ڕەنجەڕۆ

بێنێته لام
كێ بێ ئاگای لەو ژیانەتاریكەت بێ
هەزارەهای وەك من مەگەر
ئاوا لەگۆشەی خەونێكا
گوێی لەدەنگی زریكەت بێ...

* * *

هەوالێ چوارەم :

" لەسووریای نەبەز و كۆڵ نەدەرەوە "

ئەمجارەیان ماركسیزم
كینەی سووری
لە(تەدمور) دا `٨`
لەخاكی پیرۆزی سووری
لەدایك بوو..
لەباوەشی ڕق و قینا
لەدڵی (نوصەیری)بێ دینا
لەدایك بوو..
لەسەر ڕانی فرۆشیاری
كێشەی وونی فەڵەستینا
لەدایك بوو..
ئەم جارەیان هۆلاكۆ هاتە سەر (حەما) `٩`
نەك بەڕم وشمشێر و تیر
بە(ڕاجمە)
دیجلەیەك درووست بوو بەخوێن
نەوەك دەست نووس
ئابڕوو تكا
قورئان نەما
هەزاران خوشكی داوێن پاك
لەترسی ئابڕوو چوونی.
لەتاو ئازاری دەروونی
هاوار ئەكەن:
(وامحمداه .. واسلاماه)
هاوار ئەكەن
توخوا وەرن هێرش بێنن..
زیندانەكان

بەسەر مانا
بڕوخێنن!!
هاوار ئەکەن:
توخواموسوڵمانی جیهان
چارەسەرێ:
ئێمەی خوشکتان
ڕوومان نەما بێینە دەرێ..
ئێمەی کلۆڵ
ئێمەی زگ پڕ لەکۆرپەی زۆڵ
چۆن بێینە دەر
فتوا بدەن خۆ بکوژین
نەك پاشان زۆڵ
بگرینە کۆڵ!!
توخوا زووتر هێرش بێنن
بۆ پاراستنی ئابڕوو
زیندانەکان
بەسەرمانا بڕوخێنن.. `١٠`

١٢/ ربیع ١/ ١٤٠٠ك ـ ١٠/٢/١٩٨٠ ز

`١` شاناخسێ :دێ یەکە سەر بەناوچەی سیوەل / سلێمانی.
(سەفرە) و(زەرون) دوو دێ ی سەربە ناوچەی ماوەت /سلێمانی.

`٢` ژەنگار: سنوری ڕۆژئاوای کوردوستان /عێراق.(بەمۆ) ش ڕۆژهەڵاتی یەتی.

`٣` گمۆ: چیایەکی بەرزی کوردوستانی عێراقە لەناوچەی سیوەیل /سلێمانی.

`٤`مەجمەع .مجمع: بریتیە لەو کۆمەڵە خانوانەی ڕژێمی بەعس لەکوردوستانی عێراق دروستی کردن و بەزۆر کوردە گوند نیشینەکانی سەر سنووری کوردوستانی دەگواستەوە بۆیان.

`٥` قەندەهار :یەکێکە لەشارەگەورەکانی ئەفغانستان.

`٦` سەمەر قەند و بوخارا: دوو ویلایەتی ئیسلامی گەورەبوون،بەزۆر خرانە ژێر دەسەڵاتی حوکومەتی کۆمۆنیستی (رووسیا شورەوی).

`٧` ئۆگەندە :وڵاتێکی هەژاری ئەفیای یە،پایتەختەکەی (کەمپالا) یە.

`٨` تەدمور:زیندانێکی گەورەیە لەبیابانی تەدمور لەسووریا،یەکێکە لەزیندانە بەناو بانگەکانی جیهان .. لەماوەی دووسەعاتدا (١٠٨٦) موسوڵمانی تێدا شەهید بوو کەبەفڕۆکە (هەوا پەیما) ی هیلیکۆپتەر لێدرا.

`٩` حەما:سێیەمین گەورەترین شاری سووریایە .لەمانگی دووی/١٩٨٢ زیاتر لە (٤٢٠٠٠) چلودوو هەزار کەس لەدانیشتوانی شەهید کران،دوای ئەوەی شۆڕشی ئیسلامیان بەرپا کرد.(٨٨) مزگەوت و (٤) گەڕەکی بەڕاجمە (موشەك) تەخت کران.

`١٠` ئەم هاوارەیان لەنامەیەکدا نارد بۆ گۆڤاری (الاخبار) کەیەکێتی ڕێکخراوە قوتابی یە ئیسلامی یەکانی جیهان دەری ئەکەن و بڵاوکرایەوە..

~ له زیندانا ~

پێشكه‌شه به‌و براو خوشكه موسوڵمانانه‌ی كه‌له‌زیندانه‌كانی
سته‌م كاراندا ئازار و ئه‌شكه‌نجه ئه‌چێژن.

به‌ڵی دوژمن
ئه‌توانی هه‌زاری وه‌ك من
به‌یه‌ك ڕاپۆرت
تووشی ئه‌شكه‌نجه‌و سزاكه‌ی..
له‌زیندانا
له‌ژێر زڕه‌ی زنجیر و كۆت
له‌ژێر ئۆف و ئیش و ژانا
زۆریان لێ كه‌ی
سه‌دان ئیفاده ئیمزاكه‌ن
له ده‌ره‌وه‌ش
لاوازه‌كان
له‌سه‌ر مینبه‌ر بۆت نزاكه‌ن
به‌ڵام ئایا عه‌قیده‌و بیر
ده‌فه‌وتێ به‌كۆت و زنجیر؟!
به‌ڵی دوژمن
ئه‌توانێ هه‌زاری وه‌ك من
ده‌ست و پێ ی كۆت و زنجیر كه‌ی
له‌گه‌ڵ ژانا
لاوی له‌زیندانا پیر كه‌ی
له‌وه‌ش زیاتر
زمانی خۆشی له‌بیر كه‌ی
به‌ڵام ئایا
كاروانی ڕێگه‌ی خوا وویستی
به‌ڕای ئێوه
ده‌مرێ و ناگاته مه‌به‌ستی؟

*   *   *

به‌ڵی دوژمن
ئه‌توانی هه‌زاری وه‌ك من
له‌زیندانا بتاسێنێ

چاوی هەزارانی تریش
بترسێنێ
دەش توانی بەهۆکانی ڕاگەیاندن
وەك (خائین) یش
بەم خەڵکەیان بناسێنی
بەڵام خۆخەڵکی دەیزانی
ئێمەی پەروەردەی قورئانی
ئێمەی خوا وویست
لەژیانا
غەیری ئازاد بوونی میللەت
هیچمان نەوویست
بەو هیوایەی لەقیامەت
خۆ ڕو سوورکەین
لەبەردەمی خوای خۆشەویست.

١٩٨٣/١١/٢٣

~ شەهید ~

پێشکەشە بەگیانی پاکی(حمد الله و علی حسێن و براکانی تر)کەلە٢٧ڕەمەزانی ١٤٠١ ك لەبەغدا لەسێدارە دران و هەندێکیشیان لەژێر ئەشکەنجەدا شەهید بوون. پاشان تەرمەکانیان لەشاری نەجەف بەنهێنی لەلایەن بەڕێوبەرێتی ئاسایشی گشتی (الامن العامه) وە بەخاك سپێردران !!

شەهیدی لەسێدارەدراو
ئەی دوور لەدەنگ لەچاڵ نراو
لێرە بەعەقیدە سەر کەووتی
لەوێ خوای خۆت بینی بەچاو

****

دەبێ ئێمە بۆچی بۆشەهید بگرین
کەدڵنیاین هەموو هەردەبێ بمرین
خوێنی شەهید گەر گشت گوناهێ بسڕێ
ستەم نی یە گەر ئەو ڕێگەیەنەگرین ؟

****

دنیا بابەجووت لێك بچریکێنین
زیندووی سەرزەمین تێ بگەیەنین
لەپەیمانەکەی بۆ خوا بەستمان
شەهید بوون یا(ژین)بەدەست بهێنین

٢٩/ڕەمەزانی/١٤٠١

~ سروودی نوێ بۆ نەوەی نوێ ~

من نەوەی نوێ ی ئەم ئیسلامەم
بڕیارم داوەهەتا هەم
لەڕێبازی ئەم ئیسلامە
بم جنن،بم کوژن،لانادەم

*****

من نەوەی نوێ ی چەك دەبەدەستم
هەر جیهادەهۆش وهەستم
دوازیندەی ئەم سەرزەمینە
ئەبێ تێبگا لەمەبەستم

*****

من نەوەی نوێ ی خاوەن تینم
بەعەقیدەی پۆلاینم
گەر خوا حەزکا دوای چەن ساڵێ
حوکمی ئیسلامی ئەبینم

*****

من نەوەی ڕێ ی قورئانم
بەو چەکە کردوومە شانم
پاسەوانی ئەم ئیسلامەم
تادواهەناسەی ژیانم

١٩٨٠/٢/١٩

..... &&& .....
ئاوازێکی شۆڕش گێرانەی بۆ دانراوە.

~ سەربازی نوێ ~

سەربازی نوێ ی ڕێبازی ڕێین، ڕێ ی ئازادی
جیهاد ئەکەین تائاواتی گەڵ دێتە دی

هەزار هەزار سێدارە دانرێ
یەك لەدووی یەك گەردنی پیا بکرێ
تینی کڵپەی شۆڕشی ئیسلامەتی
وا لەبرەو زیاد ئەکاو دانامرێ

سەربازی نوێ ی ڕێبازی ڕێین، ڕێ ی ئازادی
جیهاد ئەکەین تائاواتی گەڵ دێتە دی

* * *

هێزی دووژمن هەموو ڕێگا گرێ
دەشت و دەر و چۆڵ و چیا گشت داگرێ
تینی کڵپەی شۆڕشی ئیسلامەتی
ئەبێ شاڵاوی نەفامی ڕاگرێ

سەربازی نوێ ی ڕێبازی ڕێین، ڕێ ی ئازادی
جیهاد ئەکەین تائاواتی گەڵ دێتە دی

* * *

هەموو ڕێگەی ژیان بەر بەست کرێ
لافاوی خوێن وەك جۆگەلە هەڵبەسترێ
ئاڵای بەرزی شۆڕشی ئیسلامەتی
وابە لاوان تائەبەد دانانرێ

~ موسوڵمانین ~

موسوڵمانین .... موسوڵمانین

پەروەردەمان قورئانی یە بۆدین گیانمان قوربانی یە
سەکردەمان موحەمەدە کەنێرراوی خوایەتی یە

ئێمەی موسوڵمانی نوێ
بۆ ئاواتێ کەوتووینە ڕێ
تادواتکەی خوێنی گەشمان
دابین نابین تادێتە جێ

موسوڵمانین .... موسوڵمانین

پەروەردەمان قورئانی یە بۆدین گیانمان قوربانی یە
سەکردەمان موحەمەدە کەنێرراوی خوایەتی یە

پەیمان ئەدەین ئەم ئیسلامە
بۆژین بکەین بەرنامە
دڵنیاین سوتەمەنی (ڕێ) ش
جۆگەلەی خوێنینی زامە

موسوڵمانین .... موسوڵمانین

پەروەردەمان قورئانی یە بۆدین گیانمان قوربانی یە
سەکردەمان موحەمەدە کەنێرراوی خوایەتی یە

باهەر زیاد کا هێزی دووژمن
حوکم کا ئاگر و ئاسن
هەر سەدای بانگی جیهادە
لەگوێمانایە تامردن

موسوڵمانین .... موسوڵمانین

پەروەردەمان قورئانی یە بۆدین گیانمان قوربانی یە
سەکردەمان موحەمەدە کەنێرراوی خوایەتی یە

واشەهیدی ئەم پەیامە
کاروانی هەر بەر دەوامە
دەی بائێمەش شوێنیان کەوین
ئەی ئەوەی ئاین برامە

١/موحەڕڕەمی/١٤٠١ ك....
١٩٨٠/٢/٢٢

...... &&& ......
" ئاوازێکی شۆڕش گێرانەی بۆ دانراوە.

~ هەتاکەی ~

برای موسوڵمان هەتاکەی
بەر هەڵستی کووفر ناکەی
وامیللەت خوێناوی خورا
پێویستە شۆڕشێ بەرپاکەی

*   *   *

واسەرجەمی هێزی دووژمن
چونکە تۆنیت زۆر تر ئەبن
تۆنەمانت شەهیدی بێت
شەرمە بترسی لەمردن

*   *   *

ئەوا کوفر هەرچێکی بووی
خستیە خەبات و چوو لەدووی
کەتۆ لەگێژاوی خەودای
چۆن دەیسەلمێنی کەزیندووی؟

*   *   *

تاکەی موسوڵمان خۆ هەر تۆی
دوژمن ئیسلام باس بکا بۆی
دەڕەببی ئەوچاوەکوێر بێ
کەناناسێ دووژمنی خۆی

*   *   *

دوژمن بەگیرفانی پڕی
واباوەڕی خەڵکی کڕی
هەموو میلەتی دا بەقڕ
تۆ هەتا کەی ڕاناپەڕێ؟

*   *   *

تۆش چەوساوەو دڵ تەزیو ی
لەژێر ستەما ڕزیوی
بۆسەلماندنی بوونی خۆت
هەستە بەسە دڵ بەزیوی

*   *   *

خۆتۆش بەندەی زیندانە جێت
خۆتۆش کۆت و زنجیرە پێت
دەهەتا کەی ڕاناپەڕی
کەخوا واپشتیوانت بێت

١٩٨٢/٩/١

~ هاواربكەن~

ئەی نەوەی جیهادی نوێ
یەكتریتان خۆش بوێ
قورئان و چەك هەڵگرن
تاكو ئیسلام سەر كەوێ

چەن خواتان خۆش دەوێ
هاوار بكەن :الله اكبر

مەشخەڵی ڕێ هەڵ گرن
وەك پڵنگ هەڵمەت بەرن
باووشەی خوا سەر كەوێ
یان لەپێناویا مرن

دەی چەندەی دژی كافرن
هاوار بكەن : الله اكبر

ڕاپەڕن دەی ڕاپەڕن
وەك پڵنگ هەڵمەت بەرن
تادواهەناسەی ژیان
دەنگی قورئان هەڵبڕن

بەكوێری چاوی دووژمن
هاوار بكەن: الله اكبر

تەنها ڕێ ی خوا وویستی یە
سۆز وخۆشەویستی یە
هەر چی ڕێبازی ترە
زوڵم و خۆپەرستی یە

كێ عەشقی سەر بەستی یە
هاوار بكا :الله اكبر

ڕاپەڕە ئەی ماف خوراو
هەستە ئەی پێشێل كراو

سەر لەنوێ بەخوێنی خۆت
ڕادە مێخ و بێخی داو

وەك بیلال بوون بێنە ناو
هاوار بکەن : اللە اکبر

١٩٨٢/١٠/١

.... &&& ....

" ئاوازێکی شۆڕش گێرانەی بۆ دانراوە .

~ باكۆبين ~

باكۆبين دەی دەست لەنێو دەست یەك گرین
گشت لەناو خۆمان بە ڵێن لێك وەر گرین
نەك (أبطح) لەژێر پۆشاكی ئاگرین
وەك بیلال بین دڵ نەبەز بین خۆگرین
چوونكە ئێمە موسوڵمانین برای وین
بەیعەتمان دا ئاڵا قورئان هەڵگرین
كێ یە تامەزرۆی شەهیدی زووكا تۆماركا ناوی
بابێ خەمبێ خوا ئەمێنێ بۆ مناڵی جێماوی
دەی وەرن كۆبین بەڵێن بۆ خوا بەستین
چوونكە ئێمە خاوەن یەك سۆز و هەستین
تا بڕیار دەین هەمو بەجارێ هەستین
بڵێین دووژمن ئێمە كەخواپەرستین
خۆمان عەشقی شەهید بوونین جائیتر
هێزت باگشت جیهان بێ چ دەر بەستین
كێ یە تامەزری شەهیدی زووكا تۆماركا ناوی
بابێ خەمبێ خوا ئەمێنێ بۆ مناڵی جێماوی
دەی وەرن كۆبین بەڵێن دەین وێكڕا
یەك دڵ و یەك ئاوات و یەك پرس وڕا
تێبكۆشین كەس نەڵێ نانم بڕا
نەك لەزیندانا لەناو جەرگەی گڕا
هاواركا: سوورم لەسەر قورئانەكەم
تادەڵێن كووفر نەما گوێچكەی دڕا
كێیە تامەزرۆی شەهیدی زووكا تۆماركا ناووی
بابێ خەمبێ خوا ئەمێنێ بۆمناڵی جێماوی

١٩٨٠/٦/٢٢

~ من كێم ~

لەسەرتای قۆناغی زانكۆمەوە گەلێك لەشەیتانەكانی كۆمۆنیزم و ئەڵقە لەگوێكانی بەعس ئەكەوتنە شوێنم و ئەیان پرسی كەئایا ڕێشم بۆ چ ڕێبازێكم هێشتۆتەوە؟! ئەم چەن دێرەی خوارەوە پێناسەیەكەو بەڕای من پێویستە بێتە ناو نامە (هەویە) ی لاوانی موسوڵمانی كورد.

دێ ی و دەت نێرن گەلێكن دێنە ڕێم
دێن و لەملاو لا دەپرسن چیم و كێم
تائەوان هەن باهەڵگرن شوێنی پێم
بەردەوامم من بۆئەم ئیسلامە دێم
یاسەر ئەنجام سەر كەوتنێك دەست ئەخەم
یا لەڕێیا وەك سەیید خۆم دا دەنێم `١`
من ئەو دەنگە دلێرەم دوژمنم تۆقیوەلێم
دەنگی قورئانم سروودەكەی(بننا) ئەڵێم `٢`
خوا مەبەستمەوەو پێغەمبەریش پێشەوام
قورئانە دەستورم جیهادیش ڕێ ی هیوام
عاشق و شەیدای شەهید بوونی ڕێ ی خوام
بەهەڵمەتم وەك پڵنگی پێشەوام
خوای مەزن پشت و پەنامەو(مؤمن)م`٣`
دڵنیام سەر كەوتنە مافی ڕەوام
وەئەمناسێ دوژمنم بۆیە تۆقیوە لێم
برای (حەمزە) م حەز ئەكەم لەمەیدانا گلێم

*   *   *

بەیعەتە بۆ ڕابەری ڕێبازەكەم
هەروەكو خۆی خۆم بۆشۆڕش ساز ئەكەم
سڵ نەكەم سوور بم لەسەر ئاوازەكەم
ژینم بێ قورئانە ئاشتی خوازەكەم
تاسەر كەوتن،یاسەر ئەنجام وەكو ئەو
گیان ئەبەخشم هێندەشە ئەندازەكەم
وائەم ناسێ دوژمنم بۆیە تۆقیوە لێم
بیلالێكم تالێم دەن (أحد أحد) ئەڵێم

*   *   *

كاتێ دوژمن ڕائەوەستێ بەرامبەر
هێزی چەك داری ئەتەنێ دەورووبەر
دەنگی باوەڕ دێ پڕ بكا دەشت ودەر

بتاسێنێ موسوڵمانانی کۆڵنەدەر
هاوار بکا چۆن لەمردن سڵ ئەکا
ئەو کەسەی بیری شەهیدی والەسەر

وائەم ناسێ دووژمنم بۆیە تۆقیوە لێم پەروەردەکەم
قورئانی یە ئەستە مە لەشەڕ هەڵێم

١٩٨٠/٢/١٢

`١` خوای متعال ئەفەرموێ :{ والا تهنوا ولا تحزنوا وأنتم الاعلون ان كنتم مؤمنين } ال عمران ١٣٩ .
واتە:لاواز مەبن و خەم مەخۆن هەر ئێوە سەر کەوتوو ترن بەو مەرجەی موسوڵمان بن ..

~* خوایه بڕژه ~* `١`

خوایه بڕژه لێزمه بارانی ڕەحمەت
بۆسەر گیانی موحەممەد تاقیامەت

کەسێکی وا خوا ئاوا ڕێزی لێنێ
به (یا أیها النبی) بیدوێنێ `٢`

کەسێبێ پەروەردەی دەستی خوا بێت
موعجیزەیەو دەبێ ڕەوشتی وابێ `٣`

قورئانێکی زیندو وه بەهەڵسوکەوت `٤`
وێڵ و گومڕا بوو ئەوەی شوێنی نەکەوت

گەر مانگێك پێك بهێنین بەهەموومان
کەم و کورتین هەر دەبێ لەو بێ ڕوومان

مانگی ڕوو زەرد هەرچەن بێ و باداتەوە
تیشکی خۆره وەر دەگرێ و دەیداتەوە`٥`

وون دەبێ زوو تیشکی خۆری لێبڕێ
بالەخولگەی ژین بێ (دابین) یش گەڕێ

ئەوەی تەنها دێ و دەگرێ ڕێ ی جۆر بەجۆر
نازانێ مانگی نزم ناگا بەخۆر

خۆری (طه)گەرمه تینی باوەڕی`٦`
بەردەوامەو دەبەخشێ تیشکی زەڕی

ئەوەی بەد گۆی بەرامبەر دەر بڕی
دڵنیابن سەگێکەو بەخۆر وەڕێ

١٩٨١/٢/١٥

`١` ئاوزی بۆ دانراوه .

`٢` خوای گەورە ئەگەر پێغەمبەرانی بانگ کردبێت.هەر بەناوی خۆیانەوە بانگی کردوون وەك (یا ادم ، یا نوح ، یا ابراهیم ، یا یحیی ...هتد) بەڵام بۆ پێغەمبەر ؛صل الله علی وسلم ؛ئەفەرموێ (یا ایها انبی ، یاایها الرسول).

`٣` خۆی ئەفەرموێ : (ادبنی ربی فاحسن تادیبی).

`٤` خاتوو عائیشە خانی خیزانی ئەفەرموێ : (کان خلقه القران) واتە : خوو رەوشتی قورئانی بوو.

`٥`بێ گوومان لەڕووی فیزیکیەوە مانگ تیشکی خۆر وەر ئەگرێ و ئەیداتەوە.

`٦` طه : نازناوی پێغەمبەرە ؛صل الله علی وسلم ؛

~ ڕاپەڕین ~

ئەی موسوڵمانانی کورد ڕاپەڕینێ
بۆ بەرزی دینەکەت رەنجێ تینێ
ئەو کەسەی بۆ مەبەست خوێن ئەڕێژێ
ئەستەمە ژینی کۆیلە ببینێ

* * *

ئەی خوا وویستانی کورد هەستن
بەسیە تاکەی وەها ژین پەرستن
کوا غیرەتتان بەرامبەر بەئیسلام
کوا غیرەتتان ئەگەر خاوەن هەستن
کاتێ قورئانتان ئەسوتێ، نرخی نابێ
سەدجۆگەی فرمێسکی خوێنێن هەڵ ببەستن

* * *

ئەم ئیسلامە لەهەر شوێنە
دەنگی ئازادی یەو خەو زڕێنە
باهەموو لێك بڵێین بەموحەممەد
ئەی پێغەمبەری خوا دەستت بێنە
پەیمانی مردنت لەگەڵدا ببەستین
لەسەر کام ڕێگای دژوار و پڕ لەخوێنە.

١٩٨٤/٥/١٨ سلێمانی

.... &&& ......
" کراوە بەسروود .

~ پەیمانی کوڕی شەهید ~

زمان حاڵی ئەو منداڵە باوك كوژراوەیە ، كەبێ هوودە چاوەڕێ ی گەڕانەوەی باوكی دڵسۆزی كوژراوێتی !!..

بابەگیان هێشتا لەسەر ڕێت
چاوەڕێم چاوم کەوێ پێت
گەرچی دەشزانم بێسوودە
بەڵام سوکنای دڵم دێت

بابەگیان دڵنیابە لێم ئیسلامە ڕێم ، بەڵێنم بێ پێت
سوورم لەسەر ڕێباز و بێ باکم لەوەی مردن ڕێ بێت

هەر دەڕۆم و دەڵێم دایە
تاکوو کەی باوکم هەر نایە
بەڵام ئەویش هەروەکو من
تاساوەو چی لەدەست نایە

ئەویش هەروەکو من بێ هیواو بێ ئومێد هەر چاوەڕێیە
ئەویش هەر وەکو من بەعەزرەت و چاوەڕێی هاتنەوەی تۆیە

بابەگیان هەروا دێم لەدووت
تابۆدواجار ببینم ڕووت
کوا زەردەخەنەی پڕ سۆزت
کوا هەست و هۆشی دڵسۆزت

بابەگیان کوا کێ هەیە وەکو تۆبێ دڵسۆزی من بێ
پاش تۆ کێ وەکو تۆ پشت و پەناو تیرەو هۆزی من بێ

منی موسوڵمانی هەتیو
منی کوردی خۆشی نەدیو
کێ بێ دەست بێنێ بەسەرما
ئاهێ بێتەوە بەبەرما

بابەگیان کوا کێ هەیە وەکو تۆبێ دڵسۆزی من بێ
پاش تۆ کێ وەکو تۆ پشت و پەناو تیرەو هۆزی من بێ

بیرم دێ پێش ئەوەی بڕۆی
وتت کوڕم هیوای من تۆی
خۆزگە ئیستاکە دەت بینیم
چەندە عەشقی خواو دینیم

خۆزگە دەت بینیم ئیستا قورئان و چەك وا لەدەستا
وەکو تۆش هەر دەڵێم خوێن دەبێ بڕژێ بەسەر مەبەستا

نازانم تاکەی هەروابم
تاکەی هەروا بێ هیوا بم
خۆزگە من پێش تۆ دەمردم
نەك تووشی ڕۆژی ئاوابم

بابەگیان کوا کێ هەیە وەکو تۆبێ دڵسۆزی من بێ
پاش تۆ کێ وەکو تۆ پشت و پەناو تیرەو هۆزی من بێ

دەڕۆم و چەك بەدەست دێنم
تۆڵەی باوکی خۆم دەستێنم
تۆڵەی دین و تۆ لەی ئابڕوو
تۆڵەی شار و لادێ هەموو

خەڵکینە دڵنیابن لێم ئیسلامە ڕێم ئەمەش بەڵێنە
دەشزانم ڕێبازی دین لاشەی گەنج و لافاوی خوێنە

١٩٨٠/١٢ سەردەشت

~ براکەم ~

براکەم ئەگەر چی وازیندانە جێت
ئەگەر چی وەها کۆت و زنجیرە پێت
کەتۆ دڵنیایت خوایە پشت و پەنات
وەهاش دڵنیا بە بەزین دوورە لێت

* * *

براکەم دەبینی ئەوەی ماندووە
لەڕیدا کەساس و کڵۆڵ کەتووە
دەسا دڵنیابە ئەوەی بێ چەکە
هەتا نەیبێ بوونی نی یەو مردووە

* * *

براکەم هەتا کەی دوریت لەخەبات
هەتاکەی سڵ و سرك و ڕاڕایە ڕات
کەئاوا دەبینیت هاو دینانی خۆت
گشت موستەزعەفن و ناڵەیان دێتە لات

٢٥/٩/١٩٩١ دیانە /هەولێر

.....&&& ....
" کراوە بەسروود.

~ شۆڕشی هەڵەبجە ~ `١`

هۆهەڵەبجەی ئازیز وەك چۆن بووی هەر هەی
بەکوێری چاوی دووژمنانت دەی
شۆڕشێ بەرپاکە لەتۆڵەی خۆتا
تادوژمنت مابێ بمێنێ کلّپەی

* * *

شۆڕشێکی دی دەی بەڕێبازی دین
گشت ناحەزانت پێی بێتە لەرزین
بسەلمێنە تاکوو یەك کورد مابێ
سورە لەسەر ماف و دوورە لەبەزین

* * *

شۆڕشێ وابێ واپەرەبستێنێ
بۆدوژمنت بێ چەند وچون بسەلمێنێ
خەباتی پیرۆزی کورد بەردەوامە
تاگشت مافی ڕەوای خۆی بەدەست دێنێ

* * *

لەتۆڵەی تۆ هەزار هەزاری وەك من
دژ بەناحەزانت بێ سڵ لەمردن
لەناو جەرگەی مەرگا واڕاوەستاوین
دۆستت پێی دڵ خۆشیبێ و شەقیش با دوژمن

* * *

جەللادانی خوێن ڕێژ لەهەموو لاوە
گڕی قینی خۆیان لەکورد بەرداوە
ساڵە های ساڵە هێرشی بۆدێنن
کوردیش وەك پێشمەرگەی هەر زاڵەو ماوە.

١٩٩٢/٣/١٨ نەرویج

" ئاوازی سروودی بۆدانراوە.

~ شەوی کورد ~

لەلای هەر گەل لەهەر جێ لەهەر لایە
سپێدەی نوێ یە شەو ڕوو لەکۆتایە
لەهەر کام گەل دەڵێی ، ڕۆژی لێ هەڵدێ
شەوی کوردە گزنگێ لەدووی نایە

*   *   *

گەلی کوردم بەهاری هەر خەزانە
شەوو ڕۆژی خەم و ناسۆر و ژانە
گەلانی سەر زەمین گەیینە ئازادی
تەنها کوردە بەشی والێ قەومانە

*   *   *

گەلی برسی ، گەلی ئاوارە زۆرە
گەلی کۆیلە و ستەم دیو جۆر بەجۆرە
بەڵام نەبووە گەلێ هەر هەمووی دیبێ
وەك ئەم کوردە کەژینی هەرناسۆرە

*   *   *

دەر و دەشتی کوردوستان چەندە جوان بوو
تاڤەگەو ڕۆژگەی هەوار گەو جێی سەیران بوو
بەڵام داخم نەما ئاساری جوانی
نەما شار و نەما لادێ وێران بوو

*   *   *

گەلی کوردم ،لە کورودوستان بترازێ
نی یە دۆستێ بدرکێنی لای ڕازێ
کەوا بوو باهەموو دڵسۆزی یەك بین
بۆ یەکتر بابکەین گشت ڕازو نازێ

*   *   *

گەلی کوردم ، ئەوی شمشێری دانێ
خەباتی خوێنی دلێری وەلانێ
ژیان و مردنی بێ نرخ و ناوە
زەلیل و بێ بەشە، باواش نەزانێ

نەرویج /١٩٩٢

~ کۆچی ئاوارەیی ~

تاکوو کەی ژانی گەلی چەساوەم
کۆڵی ئاوارەو کۆچی نەبڕاوەم
ساڵە های ساڵە لەم دیو بۆئەودیو
سەر لێ شێواوی ناو ئەم گێژاوەم

*   *   *

کۆڵی ناچاری و ناسۆرو ژانم
نایەوە سەر شان ..بۆکوێ؟نازانم
ساڵەهای ساڵە لەم دیو بۆ ئەودیو
هاوار وڵاتان منیش ئینسانم

*   *   *

لەشاری خۆما بێجێگەو بێ ڕێ
ڕوو لەکوێ کە من؟ هاوار بکەم کێم؟
ساڵەهای ساڵە لەم دیو بۆ ئەودیو
بەرەو ڕووی پشکۆ لەئاگر هەڵدێم

*   *   *

نابینم گەلێ وەکو کورد وابێ
جارێ بەزمانی خۆی ڕی نەدرابێ
لەوڵاتی خۆیاو بۆ کارەساتی
شیوەن دەگێرێ و پێ ی دەڵێن نابێ

نەرویج ١٩٩٢/٤

....&&& ....
" ئاوازی سروودی بۆدانراوە.

~ پەیمان ~

قەسەم بەخوا لەڕێ ی دینی
ئەگەر طاغوتێکم بینی
ئیهانەی دینی پاکم کا
بەخوێنی تاڵ ئەکەم ژینی

* * *

ئەڵین دوژمن لەسەر ڕێ یە
هەزاران جۆر چەکی پێ یە
کەمن وێڵی شەهیدیم خۆم
بێ باکم چۆنە لەکوێ یە

* * *

ئەگەر پێم دیلی پیوەندە
ئەگەر ڕێم پر کۆسپ و کەندە
جیهاد خولیامە ... لەیلامە..
چوون ئیسلامی پێوە بەندە

* * *

وەرن هۆ ئەهلی بێداری
بائامانجێ بکەین دیاری
کەحومکی دادی خواوویستی
بۆگەل بێنین وەکو دیاری

* * *

وەرن پەیمانی بۆخوادەین
هەمووومان تالەژینداهەین
گیان و ماڵ و هەست و نەستمان
بەقوربانی ئەم دینەکەین

نەرویج/ ١٩٩٢

~ مەشخەڵ ~

لەگەڵ زیاد بوونی سێدارەو کۆت و زنجیرو بەربەستا
لەگەڵ ئاهی خرۆشاوی ڕەش و ڕووتانی ژێر دەستا
هەر دەبێ بازووی خوێناوی مەشخەڵی قورئان هەڵگرێ
چوونکە بەردەوام پێویستە خوێن بڕژێ بەسەر مەبەستا

~ عومری لەدەست چوو ~

ئێواره ی ژین بەسەرداهات ناچاری بازاڕ هەڵبگری
بەرەو ماڵی گۆڕی تارت بەتەنها ملی ڕێگا بگری
گوناهت، کرد تامی ڕۆی ،سزاکەی واچاوەڕێته
دەفرمێسکی پەشیمانی هەڵوەرێنه هەتا ئەمری
سەرنگوێلکی گوناهکاریت رندوو هەرەسی هێنا
مەگەر تۆبه بەری بگرێ ئەگین ڕوزەردی ڕۆی حەشری
تەمەن ڕۆی، حەشر دێ، شادە سەر کەوتوو دەڵێ (ها ؤم)`١`
چونکه لەخوانی قورئانی بۆتوێشوی پڕی کرد دەفری
دڵۆپە خوێنی شەهیدێ خاوەنی ڕوو سوور ئەکا
لەمەحشەر دا بریسکەی دێ کارنامەی سپی وەك بەفری
گەر کارنامەی تۆش براکەم پلەی شەهدی تیا نەبوو
دەبەسر عمری لەدەست چووتا لە (بەرزەخ) تاحشر بگری`٢`

١٢/ربيع الاول../١٤٠١ ك
١٩٨١/١/١٨

`١` خوای گەوره دەفەر موێ : { فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَيَقُولُ هَاؤُمُ اقْرَءُوا كِتَابِيَهْ إِنِّي ظَنَنتُ أَنِّي مُلَاقٍ حِسَابِيَهْ فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَّاضِيَةٍفِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ }
الحاقة/١٩/٢٤.

`٢` بەرزەخ :قۆناغی ژیان و ڕۆح لەنیوان مردن و گۆڕ تازیندو بوونەوەی حەشر.

~ مردن ~

شەرابە ئاكامی مردن پێ ی ئەگەی نۆشی ئەكەی
خاك بەسەر خۆڵت بەدامان بۆفەرامۆشی ئەكەی

مردنە ساتێ لەپڕ دێ گۆڕی تەنگ و تارە جێت
فیطرەیە باوەڕ ڕووناكە خۆت بۆخامۆشی ئەكەی

كردەوەی بەد ئاگری دۆزەخ بەتین تر پێ دەكا
جاكەوابوو بۆبەدەستی خۆت بۆخۆت خۆشی ئەكەی

بەرگی ڕیزە جێ نشینی كردگار لەسەر زەوی
تۆبەرگی شادیت ببێ بۆسیاپۆشی ئەكەی

ژیری یە بەردی بناغەی بیرو هۆشی ئایینی
تۆكەئەو ژیری یەت ببێ گەوجی سەر خۆشی ئەكەی

دڵنیابن دێت و دەڕوا، گەپڵەیە ژین، سێبەرە
نەفامی ، بێ باكی لێ ی ،خۆتی بێ هۆشی ئەكەی

من ئەڵێم و ئەركی سەرشانم بەمەش سووك تر ئەكەم
گەرچی هێندێ كەس ئەڵێن تۆ بەران دۆشی ئەكەی

لەگەڵ وەر گێڕانی هەندێك كتێبی عەرەبی بۆ كوردی،هەندێك دێڕە شیعریان تێدا بوو درانە من تاهەر بەشیعر تەرجوومەیان بكەم :

ئەوەی چاوی دڵی عاشق دەیبینێ
ئەستەمە دووچاوی سەر دەركی پێ بكا
باڵی عاشق بەرەو عەرشی خوای
بێ پەڕیشەو تاوێ دەتوانێ ڕێكا

*   *   *

چاوە بگری کە ئەمڕۆ بۆ زوڵم زۆر
هەزار پەڵپ و بیانووی بۆدەدۆزن
بەڕاستی زۆر لەخەڵکی ئەمزەمانە
تەواو بوون بەوشتر و گورگ و بزن

* * *

دەبێ بمرێ ئەوەی وا لەژیانا
تەنها خوایە هێزی نەمرو زانا
ستەم کاریش ڕۆژێ دێ بتلێتەوە
نەمرو نەژی لەنێو ئازار و ژانا

١٩٨٠/٦/١٨

~ بۆشەوی قەدر ~

دڵی زیندووی تامەزرۆی ژوانی خوای
چاوەڕوانی شەوێکە ڕۆحە بایی
شەوی قەدری قورئان و بەزەیی و فەڕ
لەشانازی ئەوا شەودێتە شای

* * *

ئەوی باجی سەربەستی خۆی نەدابێ
دەبێ پشتی بۆ باجی مانی دابێ

* * *

گەر ئامادەن لەڕێگەی خوادا گلێن
چۆن و بۆچی و لەکوێ دەبێ هەر مەڵێن

* * *

هەر کەست دی بەهەر شێوە دووژمنی تۆی خۆش بوێ
چاوەڕێ بە دوژمنێتی بەرانبەر تۆش دەرکەوێ

~ بۆمیستەر هودلی ~

لۆرد هۆدلی ئەو زانا ئینگلیزی یە بوو کەلە ساڵی١٩٣٨دا ئیسلامی بردە بەریتانیاوە.موسوڵمانێکی میسری لەپارچە شعرێکدا باسی کردووە.ئەمەش وەر گێرانی دوو دێڕە لە شیعرەعەرەبی یەکە. کەلە نامیلکەی (حرکە الاسلام ومفکروا الغرب/د.محسن عبدالحمید) دا هاتوە .نامیلکەکە کراوە بەکوردی بۆیە ئەم دوو دێڕەش بەشیعر وەر گێرراوە.

ئەوەی خەڵکی بەڕێز بۆی ڕائەوەستن وابەڕێزانە
ئەڵێن ناوی لەڕیزی دین خوازان و خێر خوازانە

پێوەری خەڵکی وەها بێت کەهودلی خۆی لێ بێ خەم کا
کەگومانی تیا نی یە نێوت لەگەڵ سەر فرازانە

ڕێبازی ڕاستیت زوو ناسی، وەك ژیرێ شوێنی کەوتی
چاکە خوازانە ژیایت و ڕێنماش کاری کارزانە

*   *   *

لەهەر چۆڵ و چیاو هەردە　　　لەهەر بن دار و بن بەردە

لەهەرجێ شارە یاگوندە　　　هەموو هەر سەنگەری کوردە

وەك و مژدەش لەهەر جێ یە　　　دەبینی خوا وویستی لێ یە

١٩٨٠/٦/٢٥

~ شۆڕشی کورد ~

کورد ئەڵێ ڕاستە چاوەڕێم کەسێ شۆڕشم هەڵسێنێ
دەنگ و سۆزم بەرز تر کا نەهێڵێ کەس بم چەوسێنێ
بەس دەبێ زوو ئاشکراکا پێڕەوی ڕێبازەکەی
پێش ئەوەی شەپپووری شەڕ لێدا خۆیم پێ بناسێنێ
مارانگەزم سڵ ئەکەم لەوڕێ یە ئیسلامی نی یە
چوونکە ڕێبازی ترکوفرە ئاواتی یە من بتاسێنێ
لەگوێشمدا زرنگەی دێ دەنگی بوخارا ئەڵێ `١`
کینەی ڕەشی مارکسیزم شیرازەی ئیسلام ئەپسێنێ
(ئۆز بەگستان) ی برام دوێ ڕووبەڕوی ستالین وتی`٢`
سەرکردەی پۆلاین ، ڕاستە دەستت مزگەوت ئەڕوخێنێ
ڕاست ئەکەی توانی بەجارێ قورئانەکان لەسەر سینەم
کۆوەکات و بە پزیسکێ هەموویان لێك بسوتێنێ
بەلام خۆهەر دەسەو سان بوو تامردیت ساتێ نەیتوانی
بەهەموو هێزی سەربازی باوەڕی من بهەژێنێ
باوەڕی جێگیری ئێمە کلێپەی گڕێکی خوای یە
ناوێرێ (دەستی پۆلایین)خۆی بەرامبەر بووەستێنێ`٣`
داری ئاین ڕەگی ڕۆ چوو بەناخی دڵا چۆتە خوار
ڕیشی مارکس چۆن ئەتوانێ ڕەگی ئەوداره دەربێنێ
خوێنی ئاڵی بیست و شەش موسوڵمان ختی یە ڕوو
ئەستەمە (ثەورەی ثەقافی)ئیسلامەتی بفەوتێنێ `٤`
بۆیە منیش سڵ ئەکەم لەوڕێ یە ئیسلامی نی یە
چوونکە ڕێبازی تر کووفرەو هەر ئەو ئەنجامەش دێنێ
من (سوعەید) یکی نەورەسیم ،قورئانەکەم گرتۆتەدڵ`٥`
سەرکردەی بت ،شۆڕشی سوور ناتوانێ لێمی بستێنێ

١٩٨٠/٦/٢٤

`١` بوخارا :گەورە ترین ویلایەتی ئیسلامی بوو (٣٠٩) پەیمانگای ئیسلامی تێدا بوو کەهەر هەمووی لەساڵانی ١٩٣٦ـ ١٩٤١ . لەلایەن کۆمۆنیستەکانی ڕووسەوە ڕوخێنرا.

`٢` ئۆزبەگستان : وڵا تێکی تری ئیسلامی بوو ئەویش وەك بوخارای بەسەر هات.

`٣` دەستی پۆلایین : نازناوی ستالینە.

`٤` ثەورەی ثەقافی : شۆڕشی ڕۆشنبیری : انقلاب فرهەنگی : کەهەر خوێن ڕشتن بوو .

`٥` سوعەید: ناوی بچوککراوەی سەعیدەو مەبەست لەوەیە کەشاعیر لەراوەستانیدا دژی کوفر و تاوان کاری خۆی بەسەعیدێکی نەورەسی بچکۆلە دادەنێت. سەعید نەوورەسی موسوڵمانێکی بلیمەت و لێهاتووی کوردوستانی تورکیا بوو،دامەزرێنەری کۆمەڵەی (نوور) بوو لەتورکیا.

~ نامەیەك لەشەوی لەسێدارە دانا ~

ماموٚستای لاوی خوا لێخوٚشبوو شەهید (هاشم الرفاعی) لەشەوێكدا نامەیەكی لەسەر زمانی یەكێك لەبرا موسوڵمانەكانی بوٚ باوكی ڕازاندەوە، تادیمەنی هەست و هوٚشی شوٚڕش گێڕانەی لاوێكی موسوڵمان بخاتە ڕوو تا وێنەی زیندوی بزووتنەوەی ئەو ویژدانە بنەخشێنێ كەلەگەڵ ڕووداوەكانی ئەم میللەتە ئیسلامی یە لە خروٚشایە .. تاوێنەی شوٚڕشێك پیشان بدات كەدژی ئەو زوٚردارانەیە كەحوكومیان لەسەر ستەم و ناڕەوای دامەزراوە.. ئەو شەوەش وادیارە كوٚتا شەوی ژیانی ئەو برایە بێت چوونكە بوٚ سبەی ئەو گەردنەی سەری بەرزی موسوڵمانێتی ئەوی هەڵگرتبوو؛ پەتی سێدارەی تێ ئاڵێنراو شەهید كرا.

بابەگیان چیت بوٚ بنوسم كەمن هەر ئەم شەوم ماوە
كەوا وەردیان و سێدارە چاوەڕێمن لەئیستاوە

منی بەندی گوٚشەگیر چیت بوٚ بنوسێ خامەكەم
كەدەستم زنجیرە بەند و كوٚتم لەگەردن ئاڵاوە

قوٚناغی ژینی دوونیایم ئەم شەو كوٚتایی پێ دێنێ
بوٚیە هەموو تاریكی ژین ئاوا گەماروٚمی داوە

بێ گومانم ئەم شەویش وەك شەوانی دی ڕادەبورێ
سبەی لاشەكەم دەبینن وابەسەر شانتدا داوە

هەر چوٚنێ بم ئەنووسم بوٚت تابوٚ دوژمنان بسەلمێ
باوەڕی دینی ناژاكێ ئەگەر چی لاشە جنراوە

* * *

گەرچی ماتی كوشندەی شەو تارمای خنكاو دەر ئەخا
یادی ڕوٚژانەی پێشینەم لەدڵدا سەریان هەڵداوە

لەتاو ژواری برینی بڕینی گوٚشت و ئێیسقانم
پەنامە خەیاڵی نووری ئەو قورئانەی كەسووتاوە

دەروونم مل كەچە بوٚی و هەر ئایەتێ خوێندبێتم
موچڕكی ترس ولەرزی خوای بەگشت گیانما هێناوە

ژیام باوەڕم بەخوا بوو بەڵام تائێستا نەم زانی
ئەو باوەڕە چ تامێ كی لەناو خوٚدا حەشار داوە

دەبالای بەن کەمن تێرم و زۆر سوپاسیشیان ئەکەم
نامەوێ قەت خواردنی وان گۆشتی خۆمی تێکەڵاوە

خۆراکی وا تفت و تاڵم لەسەر خوانی خۆم نەدی قەت
کەی ئەمە خواردنی مرۆڤە؟ کەی ئەمە مرۆڤ لێ ی ناوە؟

دەستێکم بۆڕابهێڵن سوور بوبێ بەخوێنی خۆم
خۆم ئەوەم پێ خۆشە چوونکە خۆم بۆشەهیدی داناوە

* * *

بەهەر چوار دەووری دیواری ڕەش و ڕەقانی یە ڕوونی
مەگەر لەو پەنجەرۆکەی وابەشیشی ئینجی تەنراوە

پەنجەرەی چی؟ ئەویش بەندە وەك ودەنگی منی بەندە
ئەویش هەتا سینەی بەردەو لەچیمەنتۆ چەقێنراوە

نەپر سینەی هەوا ئەمژێ. نەئاهێ دەر دەچێ جارێ
مەگەر جار جارە ڕێ ی مندا ئەویش هێندەی ڕێدراوە

گەلێکم چاو بەچاویا گرت هەتا لێ یەوە بڕوانم
وەك بێدارێ سەرنج دەمە ئەو میللەتە ماف خوارەوە

دەبینم ڕوو، دەبینم دڵ ، هەتس و هۆشی هەق پەرستان
چۆن دەکوڵێن ، چۆن دەخرۆشێن ، گەرچی بەتەم داپۆشراوە

* * *

کش و ماتی شەو لەپڕدا زڕەی زنجیرە ئەیبڕێ
پاسەوان لکی شۆڕبۆوەی بۆ لای سەرشانی هەڵداوە

هەر ساتە ناساتێ بەزۆر خەو لەچاوی ئەتۆرێنێ
وەك عەودالێ چاو ئەگێرێ لەهەڵهاتنم ترساوە

بەڵام لەدرزی دەرگاوە کەسەیری ژوورەکەم ئەکا
دڵی هێمن ئەبێ چوونکە بنی پێی نێچیر ئاوساوە

هەست بەڕق و کینە ناکەم بەرامبەری بەهیچ شێوە
چی کردووە تاکوو وابم ؟ ئەویش بەستەم تاساوە

بابەگیان ئەویش وەك و تۆ دڵ و ڕەوشتی زۆر پاکن
بەڵام ئەمڕۆ پارووە نانی ئەو وابەدڕکا گیرساوە

خۆ ئەگەر وەنەوزێ جارێك چاوی لێم بکا غافڵ
خێزانی تاڵی ئەچێژێ. خۆشی زیندووی نەبڕاوە

کێ ئەزانێ؟لەوانەیە بگەڕابایەوە ماڵێ
شێوەمی بهاتبایە یادو بگریابا وەك وەی کوڕی خۆی خنکاوە

گەرچی بەندین خانەیەکیشی دڕندەیە تۆقێنەرە
لەوانەیە شاعیر بوایە ئەمەی بەشیعر بهۆنراوە

*   *   *

خۆم زیانم لێ نەدەکەوت توشی ئەشکەنجەش نەدەبووم
ڕازیش دەبووم بەو قسانەی گوێ ی هەندێك پێ ی ئاخنراوە

وەك و هەموو دڵ بەزیوێ خۆ دەمتوانی مت و کپ بم
بێ باس و خواس وەك ئەو بەردەی لەبن گۆما داڕزاوە

هەمان هەست و سۆزە لای هەموان ئەگەر چی کەس نی یە
ئاشکرای کا،چوونکە خەڵکی لەبێ دەستی حەپەساوە

هەست مردووە، ترسنۆکە ، نەفامێکی هیچ نەزانە
ئەوەی وا بەکودەتای گەمژەو گەوێلان خەڵەتاوە

ئەوئاگرەی وا لەدەوری گەل کلپە ی بڵێسە ئەدا
ئەوخوێنە دای ئەمرکێنێ کەلافاوی پێ هەستاوە

دڵم ووریا بە بابەگیان،وەك خۆی ئاسای لێ ئەدا
گەرچی سبەینێش ئەیبینی وا لە لێدانی وەستاوە

ستەم ماوە، وازوو کۆتی ناپسێ بەمردنێ
گۆڕینی هێزێکی ئەوێ هێزیش شۆڕشی خوێناوە

باستەم كاران هەزاری وەك من و تۆش لەداریَ دەن
گەل ڕانە، چۆن زەرەر دیَنیَ كەتاكیَ بەرخی خوراوە

*   *   *

هەست و سۆزی دەروونە وەك زیندوویەك ئاوەها ئەدویَ
تا بۆجیهان بسەلمیَنیَ كەقەت وەك كۆیلە نەژیاوە

باوەڕە پیَم ئەلیَ ژیان گەلیَ مەزنترە لەوەی
چەپڵە لیَدەی بیَ ماف بوون بۆ وەی بەحوكما هەڵزناوە

ئەڵیَ گەرچی سبەی كۆتا هەناسەت دەر ئەچیَ
لەپاش خۆت بۆیان ئەبیتە ئیَش و ئازاری نەبڕاوە

زەنگۆڵەی خویَنی تكاو پیَستی شین و مۆری تۆ
ئۆف و ژانی سەر و سینەت كەئاوا خویَنی تیَزاوە

سپیَدەی ڕۆژیَكی نویَن و نووری گزنگی ئازادین
ستەم كاران دڵنیان دیَ، بۆیە هەموو شڵەژاوە

فرمیَسكی سەد بەندی وەك تۆ كەدەڕژیَ بەسەر پیَوەندا
لەگەڵ خویَنی شەهید سبەی دەستیان لەدەستی یەك ناوە

بەهەر دوو لا لیَرەو لەویَ كەجۆگە زۆر هەڵ ئەبەستن
دەبنە لافاو، ڕادەماڵن ئەو ڕژیَمەی ڕویَنراوە

خۆ گەلیَ جار ڕەشە با كاتیَ هەڵ دەكا ، ئاو هیَمنە
كەشتی لەڕۆخی دەریادا دابین بووەو دامەزراوە

گڕی (ئاگر پژیَن) یش تازۆرتر لەناخا كڵپەی بیَ
هیَز زیاد دەكا، هیَرشی دیَ بەبەرد بەئاسنی تواوە

دڵۆپە دڵۆپی بارانیش كەیەك بەدووی یەكدا هاتن
ڕووباریَ وا پیَك دەهیَنن كەلافاوی وا بەدواوە

بەیەك دەست هەڵدەكیَشن زوو ڕەگ و ڕیشاڵی زۆرداری
جا ئەو ساتە ئۆف و ناڵەو هاواریشیان سەر بڕاوە

*   *   *

نازانم ئاخۆ لەپاش مەرگم بەسەر هاتم دەبێ
وەك ڕووداوێ بوترێ؟یادەچێتە گێژی هەواوە

ئاخۆ باسم لەنێو دێری پەڕەی مێژوودا چ بێ؟
کرێ گرتەم یاوام لەگەڵ شکێنەری بتی پواوە

خۆ ئەوەندەی خۆم بزانم دڵنیام توانام نی یە
گوێچکەی مل کەچی تەپ کەم وەك ئەوەی دینی بەرداوە

خۆ ئەگەر لەم شۆڕشەمدا هیوام مافێ نەبوو بێ
دەستی میللەتی لێگیر بێ بۆخۆم لەم گێژاوە داوە؟

ژیانی پڕ ڕێزم ئەوێ بێ کۆت و زنجیری پێ
بێ تۆقاندن. وەك ئەو ژینەی ئیسلام فەرمانی پێ داوە

دەماری لەش جۆگە خوێنی ئازادی خوازانە یە
گەر بشگلێم عێزەتی نەفسم هەڵ ئەگرم کە ڕواوە

*   *   *

بابەگیان سبەینێ کاتێ سپێدە تیشکی ڕۆژ دێنێ
ئاشکرانە دەخاتە ڕوو کردەوەی بەدی شاراوە

لەگەڵ ئەو دەنگە زوڵاڵەی هەتیوی سەموون فرۆشا
کەلێك دەدەن لەو دەرگایەی بەڕوویانا داخراوە

لەو کاتەی ئەو وەك عادەتی دێ لەدەرگای ماڵێ ئەدا
سبەینێ زوو وەردیانێك لەبەر دەرگای من وەستاوە

فەرمووی سێدارەم لی ئەکا و، هەروا لەدوای ساتێکی کەم
لەگەڵ نان خواردنی ئێوە ملم بە پەتدا کراوە

لەپێش تەواو بووونی ئێوە ڕۆحی من بەخوای خۆی ئەگا
ئیتر هەر لاشەی مردوومە کەبەدارا هەڵواسراوە

*   *   *

بابەگیان باوێردی پرسەت تابلۆی ئاگاداری بێ
کەپەتی ئەم سێدارانە لەم وڵاتە نەڕێسراوە

لەجێ یەك ڕێسراوە ئەڵێن (خاوەن شارستانی) یە !!
یان ئەڵێن گوایە ئاوایە . ئاوا بۆ ئێرە هێنراوە

بەیارمەتی ئاڵقە لەگوێ و بەکرێ گیراوانی ناو خۆ
بۆ ئەم وڵا تە زامارەم بەتایبەتی نێرراوە

بابەگیان حەز ناکەم ئیتر شەو و ڕۆژت پشێوی بێ
خەفەت گرتوو، کراس ڕەش ، وەك و لەلای خەڵك باوە

نا بابەگیان چاك بزانە کوڕی لەسێدارە دراو
ئەوەندە عەشقی خوا بوو بوو تالەڕێ یا سەری ناوە

تۆ بیرت دێ کەمناڵ بووم چەندت سرود فێر ئەکردم
دەر بارەی خۆشە ویستی خواو خاك و ئەم خەڵکە چەوساوە

*   *   *

توخوا بابە هەر کاتێ دیت دایکم فرمێسك ئەڕیژێ
بۆ ئەو کوڕە شەهیدەی وا لە تافی لاوی سەری ناوە

کە بینیت وا ئاهی ژان و پرمەی گریانی بەکوڵ
لەبەر دراوسێ کپ دەکاو . ئەمەش ژانێکی دی داوە

توخوا بابە لەجێ ی من داوای لێبووردنی لێ کە
هەردووك گەردنم ئازا کەن لەو هەڵانەم کەڕووی داوە

قسەی نەرم و نیانی ئەو، والەگوێمدا زرینگەی دێ
جارێ بەسۆز، جارێ گلەی ، یابەتوڕەی سزاوە

کوڕی خۆم کوڕی شیرینم توخوا بەسە توانام نەما
دڵم خۆشکەو سەر پێچی بەس، وەك و خۆت بەڵێنت داوە

با بگەڕیم کچێکی ژیری خۆت ئاسا بهێنم بۆت
یاخۆت بیڵێ ، ئەوئاتەم بهێنە دی بێ ئاژاوە

هیواو ئاواتی ئەو وابوو بەڵێ بەڵێنیشم دابوو
بەڵام خەباتی خوا وویستی خۆشترە لەژیانی بڕاوە

نازانم ئاخۆ لەمەو دوا هیواو ئاواتی چ دەبێ؟
مەگەر هەر خوا ئارامی خۆی ببەخشێ پێ ی هەتاماوە

* * *

بابەگیان ئەمە بوو ویستم وەك و ڕاسپاردە بینووسم
ئەمانەشن لەناخمدا ، لەفیکرمدا ، گیر دراوە

بەڵام بابە ڕووناکی دێ گەر خوا حەز بکا دەی بینی
هەر چی یاسای کوفرە وا لەژێر پێ ی گەل شێلراوە

جا ئەوەی هاو وڵاتیم بوو، جارێ دێ بێمەوە یادی
خۆ ئەگەر یەکیش نە ناسین، هەموو لای خوا ناسراوە

هیوام ئاسودەیی گەلە ، لەسایەی شەریعەتێکا
بەفەرمانی خوا دێتە دیو نەخشەی لای ئەو داڕێژراوە

١٩٨٠/٨/٢٧

~ کێ . . . کەی . . . لەکوێ ..؟! ~

کێ کەی لەکوێ بیستی ژیانی تاڵی کورد
کێ کەی لەکوێ فرمێسکی ڕشت بۆ حاڵی کورد

کێ کەی لەکوێ دڵ و دەروونی داخورپا
بۆ نووزەی کپ کراو و ناڵە ناڵی کورد

کێ کەی لەکوێ هەست و هۆشێکی هاتە بەر
بۆ لافاوی خوێنی ڕژاوی ئاڵی کورد

کێ کەی لەکوێ باوەشی سۆزی کردەوە
بۆ هاناو زریکەو ژانی مناڵی کورد

کێ کەی لەکوێ(مەی) بابە گوڕ گوڕ ی نۆشی`١`
ئەڵێ بژی ڕەش و ڕووت و ڕەجاڵی کورد

ئەوی بۆ پارە سەر یەك نان بلێسێ پێ
بۆ خەریك بێ بە ئازادی مەحاڵی کورد؟

مادام (ڤیتۆ)سنووری وڵات دادەنێ`٢`
هەروا دەشێوێ مێژووی کۆنە ساڵی کورد

ڕەوشتی پاکی ئەم ئیسلامەیە چارە
بۆدڵ سۆز و ئازادیخوا و عەودالی کورد

کاتێ دەڕوێ لەگەڵ خوێنا لەکوردوستان
(الله اکبر) بەدەنگی زوڵاڵی کورد

لەجێ ی گوڵ بێنەی `٣` سەربازی وونی کوردا`٤`
سەری ڤیتۆ کڕنوش دەبەن بۆزاڵی کورد

١٩٨١/٨/٢٢

`١` مەی بابە گوڕ گوڕ : مەبەست لەنەوتی شاری کەرکوکە.

`٢` ڤیتۆ: حق النقض :مافی بەرهەڵست کردن :ئەو مافەیە کە ئەمریکاو ڕووسیاو چین و فەرەنساو بەریتانیا هەیانە لەڕێکخراوی نەتەوە یەکگرتووە کان،کەدەتوانرێت سەدان کێشەی وەك کێشەی کوردی پێ بێدەنگ بکرێت.

`٣` گوڵ بێنە : چەپکە گوڵ .

`٤` سەربازی وون : سەربازی نە ناسراو:مەزاری ئەو سەربازە نە ناسراوانەیە کەلەکاتی جەنگدا کوژراوون و تەرمەکانیان دەست خاوەنەکانیان نەکەوتوونەوەتەوە.

~ بۆ دەروون بەزیوەکان ~

لەچەرخی پڕ لەگێژاوی ستەم کاری و ڕق و کینە
لەم شەوی تاری تاوانەی گرتوویە سەر ڕووی ئەمزەمینە

لەژێر سایەی ڕژێمی بەرد دەنەخشێ مەرقەدی مردوو
کەچی دەجنرێ بێ گۆڕیش دەبێ دڵ سۆزی ئەم دینە

لەژێر باڵی ڕەشی کوفرا کەدەشکێ بەسەر مزگەوتا
لە گشـت ماڵێ پرســـــــــــەیە ماتەمە شینە

دەشێ لەسوچی مزگەوتی (ضرا) ا خۆت کڕ و کپ کەیت
مۆم و بغورد و داری عوود بسوتێنی بۆ ئەم ژینە

تۆ لەخۆشەویستی خوادا دوو سێ فرمێسك دەڕێژی
بەڵام فرمێسك و خوێن هەردووك نخری ڕوی خودا بینینە

تۆ (اياك نستعينت)بۆ پلەو پایەی دنیایە
بەڵام (اياك نعبد)ش بۆ بەرگی کفنی خوێنینە

ڕیش و تەسبیح و نزای هەزارانی وەك و تۆ
بۆ بەردەوام بونی طاغووت . تەلە دڕکە زی پەرژینە

گوایە ئەمڕۆ کەنەما هیچ بستە خاکێکی ئیسلامی
ڕێگەی ڕزگاری و ئازادی هەوڵە یان دەروون بەزینە

ئائەمەی وا تۆش براکەم بەسەبری مەککەی تێدەگەی
دڵنیابە خۆکوشتنە چوونکە تۆ (ذ ل)ئەکەی پینە

سبەی یا دووی کاتێ سەربازانی کوفر هێرش دێنن
دەبینی میحرابی ڕوخاوە وەك قورئان بەخوێن ڕەنگینە

قورئانی پیرۆز و میحراب چۆن وایان لێ بەسەر نایە
کەپاسەوانی هەردووکیان شاڵ و شمشێری دارینە

مادام شەو و ڕۆژی ژیان بۆهەردوو لا وەك و یەكن
هۆی جیاوازیش تەنها (فضل الله الموجاهیدین)ە

دەساخوایە بەتەنها بم پەیمانم نوێدەكەمەوە
تۆش شەهیدیم بەنسیب كە لەسەر ئەم دینە شیرینە

١٩٨٢/١٢/٣

`١` مزگەوتی ضرار : مزگەوتێ بوو : كەدووروووەكان لەمەدینە دروستیان كرد بۆ چاو بەستنی موسوڵمانان. تاوای نیشاندەن كەزۆر خوا پەرستن !بەڵام خوای گەورە پیلانەكانیانی ئاشكرا كردن و پێغەمبەریش ؛صل الله علی وسلم ؛ ڕوخاندی.

~ تاك و بێ چەك ~

هاندانێکی ئیسلامی یە کان بوو بۆ هاتنە ناو مەیدانی جیها د و کۆتای هێنان بە دوو دڵی و ڕاڕای . . لەم ساڵانەدا هاتنە مەیدانی جیهادی چەکداری یان نەهاتن و خۆمت کردن بابەتی مناقەشەی هەموو کۆڕێکی ئیسلامی بووا! .

لەشارا بێ یا لەسەحراو کێوی چۆڵ
تاکو (تاك) ی دەبێ خەم بگریتە کۆڵ

ئەو کاتە ڕۆی کەلە جێ و ڕێ ی خۆت دەبووی
ڕووت دەنایە شاخی عاسی و دەشت و دۆڵ

چوونکە ئەم ڕۆ ئەشکەوت و ڕێ یاساغن
بەڕوی تۆدا ئەگەر چی کوردی و کلۆڵ

چوونکە ئەمڕۆ ڕۆژی حیزب حیزبێنەیە
موسوڵمانیش لاڕێ کەوتووە بێ ڕۆڵ

ئەوەی ئەمڕۆ بێ چەکە و پارت و کۆڕە
نەوەك هەر جاشە . . کورد نی یە زۆڵ

تۆش کەهێشتا قۆناغی مەککە دەبڕی
با پیشەت بێ بەخوێن تەڕ کردن مژۆڵ

سەر ئەنجامی متی تۆو بتی دوژمن
ئەم ئیسلامە کەتووە وەك شێری کلۆڵ

لەبێ تۆی سەفاراتی وڵاتان
لەبەر دەرگای هەڵدە تون کورد کزۆڵ

لەبێ تۆی پێشمەرگە بۆتە جەردە
لەبێ تۆی مۆنج ئەدا بیری کرمۆڵ

ئاخ بۆ ئەو ڕۆژەی موسوڵمانانی کورد
دێنە مەیدان وەك و ئەفغان توند و تۆڵ

خۆزگە دەمام و دەمدی چەکی دەستیان
تەنگ هەڵدەچنێ بە بیری پەریدەو زۆڵ

جاشەرعی خوای وەك یاسا دێنایە پێش
جاهیلێتیشی دەرمان دەی کردە خۆڵ

پاوە/ئێران- ١٩٨٤

~ سروودی سەربازگە ~

سروودی مەشقی دەست پێکردنی سبەینانی سەربازگەی صلاح الدین بوو کەپاشان بووە سروودی فێرگەی سەربازی و خولی سەر بازی یەکانی دوای؛

ڕێگەی جیهاد ئەگرین هەموو
هەرگیز لێ ی لانادەین بەموو

* * *

دژی کوفرین بەهۆش و هەست
دژین بەدڵ ، بەدەم ، بەدەست

* * *

خواوویستی ڕێ ی ڕزگاری یە
ئیسلام مایەی بەختیاری یە

* * *

پەیمان ئەدەین مان و نەمان
تەرخان ئەکەین بۆ دینمان

؛؛؛ ئەمەش هوتافەکانی کاتی مەشق کردن بوو: ؛؛؛

ئێمە نەوەی صلاح الدینین
ئێمە نەوەی صلاح الدینین
تۆڵەی دین و تۆڵەی ئابڕوو
پەیمان بێ بۆخوا تامردن
ئێمە پێشمەرگەی ئیسلامین

قوربای ڕێبازی دینین
تۆڵەی دینی خوا دەستێنین
تۆڵەی شار و لادێ هەموو
لەجیهاد دا بین بێ سڵ کردن
دوژمنی سەر سەختی صەددا مین

تەنها پێشمەرگەی ئیسلام
ئاوەها بەهەیبەت و سامە

* * *

تۆڵەی هەڵەبجەو خورماڵ
توند تر دەبێ ساڵ بەساڵ

هەڵەدن و سەر گەڵوو
لەتۆڵەیان داین هەموو

تۆڵەی هەموو بادینان
دەستێنین لەبێ دینان

ڕاپەڕین ئەمڕۆ هەلە
ئیسلام ڕیبازی گەلە

١٩٩١/٥/٢١

~ هێزێکی مومیا کراو ~

کام هێزەی زۆر تۆقێنەر بوو
لەسەر زەمین
یان وەك ئەتۆم تۆ قێنەر بوو
دارابووشە
دەست خوێنڕێژی وەك ستالین
بڕوات نەبوو لەشەصتەکان`١`
کاری گەر بی
وەك یەك پیتی
ووشەی (اخوان الموسلمین)! . .
کەچی ئەمڕۆ
هوتافی (الجهاد) ە کەش
وابۆتە ماددەی پێکەنین ! . .
چونکە (جیهاز) ە شێرەکەی ئیمام بەننا `٢`
وەك لەپاش خۆی
مۆمیا کراو
دان و نینۆکی هەڵوەرین ! .

تاران ١٩٨٤

`١` ساڵانی ١٩٦٠- ١٩٧٠ ز

`٢` ئیمام بەننای ڕەحمەتی دەزگایەکی بەناوی (الجهاز السری) ، یان (النظام الخاص) ەوە . درووست کردبوو مەشقێکی گرنگی سەربازیان پی کرا بووە. بۆ ترۆر کردنی تاوان باران . خۆی بە جیهازی (شێر) ی ناو دەبردن.

~ فرمێسك ~

کاتێ قورئان ئەسوتێنن وەکو (ئەتك)ێ
لەتۆڵەیدا
ئەوی کەزۆر لەخوا ترسە
دوو دڵۆپ فرمێسك ئەتکێ!..
بەلام بەردێژی مێژووی دین
هەموو فرمێسکێکی خوێنیین
یاهەنسك و لووشکەکردن
دەبوون بەژان
دەبوون بەقین!..
ئەی ئەمڕۆ بۆ
لەترسی ئازار و مردن
نابنە وورەی ئیسلامبولی`١`
نابنە گیانی تۆڵە سەندن !..

تاران ١٩٨٤/٦

`١`خالید ئیسلامبولی :ئەو ئەفسەرە قارەمانەی کۆمەڵەی جیهادی میصری بوو کە (انوەر ساداتی)سەرۆك کۆماری میصری کوشت.

~ گیانی تۆڵە ~

به بۆنەی شەهید بوونی مامۆستا مەلا عمەر تیمارەوەیە کەلەلایەن پێشمەرگەی ئازادی خوازی یەکێك لە لایەنە سیاسی یەکانی کوردوستانەوە ترور کرا ! . .

چەندین ساڵە
بیری ڕزیوی (لات) دەجوون `١`
دەمە داسی شکاو دەسوون
دەتانەوەیً
خوێنی داعی و مەلاو موفتی
لەچەکوشی مارکس هەڵ بسوون ! . .
دەتانەویً
منارەو گەردنی بەرزی
مەلا عەمامە پاکەکان دروێنە کەن ! . .
لەکویً خوا وویستیً وتی (لا)
وەك تەتەر ڕوو لەوشوێنەکەن ! . .
بەڵام موسوڵمانی ئەمڕۆ
دڵنیان لەدوو خاڵی خۆ
خوێنی ئالی پێغەمبەران
سووتی ڕیً یە
کاردانەوەی خوێنی هەر (مە لا عومەر) یً
وەکو شەهیدێکی میحراب
تافەتحی مەککەیەکی تر
وەك تۆڵە چاویان لیً یە

سلێمانی ١٩٨٥/٧/٢٠

`١` لات : بتێکی گەورەی قورەیش بوو .

~ کڕنووشی ناسایی خوا وویست ~

نامەیەکی سۆز و هەستی بەر پرسانەی کراوەیە و بۆ ئەو لاوە خواوویستانەی کوردوستان وتراوە کە هێشتا لەئیسلامەتی یەکەیاندا سەرەتا بوون و من بەناچاری بەجێم هێشت !

... (١) ...

هۆگوڵە گەنمە کاڵەکان
قەت مەپرسن
بۆ تاغوتە خوێن تاڵەکان
لەبوون و چەمانەوەتان
وائەترس ؟!
چوونکە ئێوە
کە پشکووتن
نیشانەی دادی خوا وویستی و
هیوای کۆنی ڕەش و ڕووتن..
کەدێشنە بەر
لەدایك بوونی عومەرو
ڕمانی عەرشی تاغوتن . .
چونکە ئێوەی تێ گەیشتوو
ئێوەی گوڵی پێگەیشتوو
لەوکاتانەی
دوژمن بەزۆر
گەردنتان پێ ئەچەمێنێ
وەکو خۆرن
کەناسایی چەمایەوە
هەر چی بوونی غەیری خۆیە
لەساتێکا ئەسوتێنێ ! . .

... (٢) ...

هۆگوڵە گەنمە کاڵەکان
دەزانن بۆ
وا تاغووتە خوێن تاڵەکان
دەترسن لەمانەوەتان
لەزیندانیش
سڵن لەچەمانەوەتان ؟!
چوون ئەوان خەڵك ڕادێنن
لەبەردەمی ستەم کاران
سەریان شۆڕکەن ..
کڕنوش بەرن
تف لەخۆر کەن ..
(نەبوو) ی خۆیان بسەلمێنن !!
بەڵام خوا وویست
کەپەروەردەی ئیسلامی یە
لەدایك بوون
لەناو نەچوون
هاتنە مەیدانی ...
حەتمی یە
لەبەردەمی هەردوژمنێ
گەر بچەمێ
وەك و(سەیید)
لوغمی ڕیشە کێشی ئەوو
تۆوی لەدایك بوونی نوێ ی
خواوویستی تر
ژێر خاك ئەنێ ! ..

... (٣) ...

هۆ گوڵە گەنمە کاڵەکان
گەرچی ئێوە
ئاشتی خواز و دەروون پاکن..
گەرچی هێشتا
چەند کەسێکی تەرەو تاکن ..
بەڵام لەفەرهەنگی کوفرا
هەرهەمووتان
خەڵەفاون

کۆنە پەرستی زگماکن ! ..
(متطرف) ی قژ بژ و
در مرۆڤ و ترسناکن!..
دەزانن بۆ؟
چوونکە ئێوە
لەکوێرە کانی مێژوا`٢`
بەدادی دین و ژیرەوە
تەقیونەوە ..لەڕیش سپێتی زەمانەدا
بەغیرەتی (موغیرە) ە وە `٣`
هاتوونەوە..

... (٤) ...

هۆ گوڵە گەنمە کاڵەکان
گەرچی خوا زۆر دلۆڤانە
زۆر بەخشندەو
بەبەزەیی و میهرەبانە
گەرچی هێندە داد پەروەرە
مافی بزنێکی بێ قۆچ
لەهەزار قۆچ دار دەسێنێ . .
بەڵام . . بەخیل و زەلیل و
ترسنۆکان دەبوغزێنێ. .
بۆیە لەڕۆژی دوایشدا
موستەز عەوف و موستەکبیران
لەیەك جێگەی جەهەننەما
دەسوتێنێ ! . .

... (٥) ...

هۆگوڵە گەنمە کاڵەکان
نابێ ئێوە چاوەڕێ بن
هەر بەوەی بوونە سەد کەسێ
بۆئەم و ئەو
بێ ئەوەی هەلێ بڕەخسێ
کەوا سووری پێش لەشکری
تولە ڕێ بن !!

چوونکە ئێوە
ئیستا جۆگەی جووداو دوورن
دوژمنانیش
لەسەر قەڵا چۆتان سوورن
بەۆیەدەبێ
سڵ و سرکانە خۆزۆر کەن
خۆتان جۆرکەن
دڵنیاش بن
کەهەتا دنیا دنیایە
سیستمی دادی ئەم دینە
لەشرك و کوفرەوە نایە . .

... (٦) ...

هۆگوڵە گەنمە کاڵەکان
نوسیبووتان
کەزۆر دەمێکە چاوەرێن
بنووسم سروود و شیعری
باروت و خوێن! . .
تاناسنامەتان دەر کەوێ
کەسەر بەکێن وڕوو لەکوێن؟
بەڵام هۆ ئازیزانی من
بەڕێز و دڵ سۆزانی من
شیعرەکانی (کەعب) و (حەسسان)
کاتێ قوڕەشیان دەترسان ! . .
دەبا لەگەڵ شیعر و سروود
وێرد و دوورد
ئەم جارەیان
لەشار و دێ
لەنێو کۆڵان و شەقام و لاچەپە ڕێ
لەهەر لادێ
مەترسی دوژمنی لێ دێ
لەو جێیانەی
پڕ کەند و کۆسپ و بەندەنن
لەوڕێیانەی
کەمینی دوژمن دەی تەنن
لەوڕوو بەڕوو بونەوانەی

خواووسیتی کورد
وەك ئەسحابە
بەڕووی مەرگا پێ ئەکەنن
لەوشوێنانەی
زات و وورەی پواو دەشکێنن
کاتێ وەك و ئەفغانستان
شەپۆلی پێك دا ئەدا خوێن
ئالەو کاتە
کەهێز و دادی خواوویستی
پێکەوە دێن
دڵنیا بن ... بەس لەوکاتە
لەهەموو لایەك دەناسرێن
کەئێوەی خاوەن ئەو هێزە
چین و کێن و لەکوێوە دێن ! ..
بەڵام بێ بوونی ئەو هێزە
نەوەك شعر
نەوەك شاعر
کام داعییەی زۆر بەهێزە
دەبینی سەری زۆر بەرزە
وەك و سەری ئیمام حوسەین
بەڵام لەسەر نووکی نێزە !!

زیندانی توربەت / پاکستان ١٩٨٤/١١/١٧

`١` ئەو کانیانەن کەلە بەهاراندا دەتەقنەوە.

`٢` موغیرەی کوڕی شوعبە – خوا لێ ی ڕازی بێت – یەکێك بوو لەیاوەرانی – پێغەمبەر ؛ صل الله علی وسلم ؛ کەبە شمشێرەکەیەوە چووە لای کیسرای فارس و ووتی ئێمە بۆیە هاتووین تاخەڵکی لەبەندە پەرستی ڕزگار کەین و بیخەینە ڕێ ی یەك خوا پەرستی . . .

~ هیوای پیاوی بێ چەك ~

هێزی کووفر
باسەر ببڕن
باسك بدڕن
بابکوژن
باخوێن بڕژن
ئابڕوو بتکێ
باقورئان بخەنە ژێر پێ
باهەموو مزگەوت بڕوخێن
بامیحراب پڕ ببێ لەخوێن
باخواوویستی خاوەن ئەسەر
لەزیندانا
لەمزگەوت و سەر شەقام و
لەناو کوچەو کۆڵانانا
بڕوا ..وون بێ ، بێ سەر و شوێن!!
چی بکەین ئێمە ؟!
کەئەمە قەدەری خوایە..
(الخیر فیما وقع)و
ئێمەش هیچمان لەدەست نایە ..
ئێمەی بیر تیژ
دەبێ سور بین لەسەر ڕامان
لەسەر ڕێ بین
هەتا لەپەرلەمانێکا
خاوەن جێ بین
لەوێ ڕەنجمان دەخەینە کار `١`
تادڕێ ئەم تاوانانە
هەموو ڕادەین
بە(ڕەفز و شەجب و تەندید)ی ناو پەرلەمان`٢`
دەسەڵاتی کوفر ڕادەین ..

جاجی /ئەفغانستان ١٩٨٨/٧

`١`وەك ئەو برا بەستە زمانانەی هیوایان بەپەرلەمانی . میصر و ئوردن و ...هتد هەیە

`٢`وشە فشەڵە ناڕەزایی یەکانی سیاسەتی ئەمڕۆن!!

~ هۆ هەڵەبجە ~

هەڵەبجە لەڕوانگەی ئیسلامی یە کانی کوردوستانەوە شارێکی سەرکردایەتی و بنکەیەکی
ئیسلامی بەهێز بوو، چوونکە لەڕووی ڕێك خستن (تەنزیم) و تەوجیهی یەوە زۆر بەی جێگاکانی کوردوستانی
ئاڕاستە دەکرد. بۆیە هیواو ئاواتی گەورەی هەموو لایەکمان بوو بۆ راگەیاندنی جیهاد .بەڵام زۆر بەداخەوە
تەنانەت لەدوای ئەو کارە ساتە دڵ تەزێنە ش کەبەسەریدا هات کاتی جیهادی- لەلای ئارامگرەکانی مەککە--
هەر نەهات و هەر نەهات !!
ئەم شیعرەش گلەی یەکی بریانەیەو لەو برایانە دەکرێ نەك هەر شیوەن و لاوانەوەیەکی شاعیرانە . .

... (١) ...

هۆ هەڵەبجەی کوفر بەزێن
شاری دلێر
شاری هیوای خەڵتانی خوێن
زۆر دەمێ بوو هێزی کوفر دەیان زانی
مناڵانی کانی قوڵکە `١`
بزماری مینبەرێکی نوێن . . `٢`
زۆر دەمێ بوو دەیان زانی
ڕاپەڕینت
شمشێرێکی بێ کالانە
بەدەست شێر زادەی بەوەفای
جیهادی صلاحەدینت . .

... (٢) ...

هۆ هەڵەبجەی کوفر تەزێن
شاری نەبەز
ئاواتی سی ملیۆن کوردی
موستەز عەفی بێ سەر وو شوێن . .
زۆر دەمێ بوو
هیزی کوفر دەیانزانی
نەڕەی تکبیری جەژنەکان
هەورە گرمەن . .
سەدای جیهادی ئەفغان و
بروسکەیەکی حوتەینی ئەم سەردەمەن . .

... (٣) ...

هۆ هەڵەبجەی بێ سەر و شوان
شاری شین و ئازار و ژان
شاری هەتیو
شاری هێزی خۆنە ناسیو`٣`
هێزی کوفر دەیزانی
تۆ ڕابەری
تۆمنارەکەی ئەزهەری . .
زۆر دەمێ بوو
دەیان زانی ئەمڕۆکە تۆی
قەڵای سەختی خوا وویستی کورد . .

... (٤) ...

هۆهەڵەبجە
شاری فەقێ ی عەوداڵی من
هۆژان و ناسۆری کورد
هیوای زیندە بەچاڵی من
گەردەمزانی پۆشاکی ڕەش
بۆعەزا داری (جائیز)ە
لەموسابەقەی قورئانا
لەهەموو مزگەوتەکانا
بۆ مناڵ و گەنج و پیری کوردەواری
کوتاڵی ڕەشم دەهێنا
لەگەڵ سوورەتی تەوبە دا
بۆم دەکرد بە (جائیزە ! . .)

... (٥) ...

هۆ هەڵەبجە
هۆ سەروەت و سامانی من
گڕی بەر بوو لەگیانی من
گەر دەمزانی
پۆشاکی ڕەش
لەتەعلیماتی دینیتا

لەپرسەو ماتەمینیتا
دەشێ ئێمە
بیکەینە بەر
تەنها هەر ئەووم ئەپۆشی ! . .
گەر دەمزانی غەیری چەك سودێکی دەبێ
دوانزە سەعاتی هەر ڕۆژم
دادەنا بۆسینە کووتان و سەرە خۆشی !. .
ئیستا ش دەگریم
بەڵی دەگریم
وەك و کوردیش
هەر دەگێڕم گەرمەشینێ
بۆ پەیکەری هیوای مردوو!!
بۆ ئەو کۆرپەی
بەدانانی
کۆڵی قورسی جیهادەکەت
لەبارت چوو!! .. `٤`

... (٦) ...

هۆ هەڵەبجە
هۆ هێمای ئازایە تی مە
شاری ڕابەرایەتی مە
بیرتە لەنێو ژان و خەما
سۆز و غیرەتت دەجوڵا
بۆ ژانی زەینەب غە زالی `٥`
بۆ ترۆری خوشکە بەنان `٦`
بۆخوشکی زیندانی حەما
بۆخوشکی دووری هاودینان
کەچی لەبەد بەختی خۆمان
بۆ هەزار خوشکی (سەبایا) ی
ئەنفالی کورد
لەقەرەداخ ، لەسەر گەلۆ، لەبادینان
لەوغیرەتە هیچت نەما !!.. `٧`

... (٧) ...

هۆ هەڵەبجە
هۆ دێرینە ئاواتی قووچ
خاکی بەپیتی تۆو وی پووچ
بۆ ڕازی بووی
لەحەفتاکان
داسێکی کول قەدت ببڕێ.. `٨`
دیسان هێشتت
لەهەشتاکان
بەرهەمێ نەوەی خوا وویستی
قاچاخچی یەك
لەبەسرەوە
نەك بەنرخی کوڕی یەعقوب `٩`
بەهەرزانتریش بیکرێ !! ..

... (٨) ...

هۆ هەڵەبجە
شاری هیواو ئاواتی مە
ڕەنجی خەسار
ئاڵۆزی کارەساتی مە
شاری تاساو
داهۆڵی تەنزیمی خەساو `١٠`
ئێمەی کلۆڵ
چاوەڕێ بووین تۆی (گورج و گۆڵ !)
لێرەو لەوێ
وەك پێشرەوێ
زوو بێیتە دەست !
هەر هەمووومان بگریتە خۆ
وورەو ووزەو باوەڕ و هەست !
بەسەر کاسەی سەروو خوێنا
پێشمان کەوی
بەرەو هیوا
بەرەو هێنانە دی مەبەست !! .
بەڵام هەی داخی گرانم
لەجێ ی ئەوە
دەست و قاچی ئێمەشت بەست !! .. `١١`

... (٩) ...

هۆ هەڵەبجە
هێمای هەڵمەتو خرۆشان
بۆچی
دەت هێشت کورد فرۆشان
ئەوانەی وا
بەناو خەبات و تێکۆشان
تۆوی کوفریان ڕادەهێشت
لەگەڵ (بەناو دۆست) ی کەرا
بێن و تۆ بکەن بە نیشان
بۆڕق و قینی کیمیاوی
دوژمنی سەر سەختی پێشان

... (١٠) ...

هۆ هەڵەبجە
بۆ ڕازی بووی
بیرو هۆشی دۆستێکی دوور`١٢`
بەبۆچوونی لێڵ و ماندووی
نینۆکت کا ..!
بۆڕازی بووی
بەڕای نامۆی ئەودیوسنور
ترساو گرینۆکت کا ..؟!
گوایە هێشتا هەر چاوەڕێ ی
لەتۆڵەی شاری ڕوخاوا
لەتۆڵەی خوێنی ڕژاوا
زرێکەی (بەننا) لەبەر کا ..؟! `١٣`
دەتا دەمری
چاوەڕوانی بێ هیوابە
دوای چەندەها کۆنگرەی خۆی
بەیانێکت لەسەر دەرکا !!..
من دەزانم
نا ئومێدیشی و چاوەڕێ ی
بۆخوێنی تۆ
بۆمافی تۆ
بگۆڕێ ڕاو بۆچون و ڕێ ی ..؟!

نا زۆر هەڵەی
من دڵنیام دوای چەندساڵێ
تۆش وەك و من
تێدەگەی لێ ی ..
بەڵام شەرت بێ
ئەو هەڵوێستە نامۆیانەی
بەخوێنی خۆم و هاوبیرم
بگۆڕم پێ ی ...

پاکستان ١٩٨٨/٤/٢٠

`١` کانی قوڵکە : گەڕەکێکە لەهەڵەبجە.

`٢` دوای ئەوە خاچ پەرستەکان ماوەی ٨٨ ساڵ قودسیان داگیر کرد. لە ٢٧ ی ڕەجەبی ٥٨٣ کۆچی – ١١٨٧/١٠/٢ ز صلاحەدینی ئەیوبی – رحمە اللە – دوای شەڕی حطین ئازادی کردووە .. خاچ پەرستەکان کەچوونە ناو مزگەوتی ئەقصاوە لەقودس میحرابەکەیان روخاند و پیسایشیان کرد بەسەر میحرابەکەیدا. ئەو کاتە صلا حەدینی ڕەحمەتی لە حە لە ب بوو . فەرمانی کرد بەدار تاش و مینبەرێکیان وەك ئەوەی ئەقصا دروست کردەوە. ئەویش جێگا بەجێگای شەڕ لەگەڵ خۆی دەیبردە پێشەوە تادوای بیست ساڵ لەجێگەی مینبەرەکەی پێشوو دایان نایەوە !!.

`٣` هێزە ئیسلامی یەکەی هەڵەبجەو (کوردوستانیش) چونکە چاوەڕێ ی براگەورە عەرەبەکانی دەکرد هەر بەهەتیوی مایەوە !!

`٤` ئافرەت بەهەڵگرتنی کوڵی قورس منداڵی لەبار دەچێت : بەڵام ئەم بەدانانی کوڵی قورسی جیهاد.

`٥` زەینەب غەزالی : ئافرەتێکی موسوڵمانی خۆگری نیو زیندانەکانی جمال عبد الناصر بوو لەمیسر .لەسەر کردایەتی ئیخوان المسلمین بوو .

`٦` بنان : کچی علی الطنطا وی و خێزانی عصام الحصار بوو لەئەڵمانیا لەشاری ئاخن لەساڵی١٨٩١ دا لەلایەن بەکرێ گیراوانی بەعسی سووریەوە ترۆر کرا.

`٧` شاری حەمای سووریا ،لەساڵی ١٩٨٢ دا ڕژێمی سووریا وێرانی کرد . ئەو خوشکانەش لەناو زیندانەکانی ئەو ڕژێمەوە ئەو نامەیان نوسی و لەدەرەوە بڵاو کرایەوە. نامەکەی ئەمان و کتێبەکەی زینب الغزالی کەناوی (ایام من حیاتی) ە کرانە کوردی و بەنامەو شریت لەکوردوستاندا بلاو کرانەوە .. دەیان خوشك و برای ئیخوانی خۆشمان کچەکانیان ناو دەنا (بەنان) .. بەڵام بەداخەوە کەس بۆ ئەو هەمو خوشکە داوێن پاکانەی کورد کە کەوتنە بەر شاڵاوی هێرشە ستەم کارەکانی صدامی دڕندە وتەی لێوە نەهات کەلە ساڵی١٩٨٨ دا کردنی ، کەسێ هێرشی گەورە بوون هەموو کوردوستانی گرتەوە .. ئەو ئافرەتە کوردانەی بەدیلی و زەلیلی برانە سەر سنووری سعودیی یەو لەوێ دەفەوتێنران!! ژمارەیان ٣٨ هەزار ئافرەت بوو ! صدام ئەو سێ هێرشەی ناو نا (أنفال) تا خەڵاتێکی شەرەکەو دەتسکەوتەکانی لەمێشکی عالەمیندا بچەسپێنێ !! .. وادیارە توانیشی !!

`٨` خاکی دڵی کورد بە پیتە بۆ ئیسلام . بەڵام بەداخەوە تۆو ی (اخوانەکە) پوچەڵ بوو ! بۆیە حیزبێکی ئیسلامی لێ شین نەبوو .. چوونکە (اخوان المسلمین) ی عێراق لەساڵی١٩٧١ دا لەسەر داوای حیزبی بە عسی حاکم تەنزیمی خۆیان بەسەرناسەری عێراقدا هەڵوەشاندەوە .. ئەو تەنزیمەی لەساڵی هەشتاکاندا بەهەزار دەردە سەری دروستمان کردەوە برا اخوانە عەرەبەکان گرتیانە خۆو خەساندیان !!..

`٩` كوڕی یعقوب : بەمەبەست لە (سیدنا یوسف) ە ؛سلامی خوای لیبێت ؛کەبەمندالی لەمیسر بەنرخێکی کەم فرۆشتیان ..

`١٠` داهۆڵ : ئەو پەیکەرە دار و پەڕۆیە یە کەلە باخ و بیستاندا دادەنرێت ، تا باڵندە واحالی بکرێت کە گوایە مرۆڤە ، و لەڕاستیشدا هێچ نی یە ..

`١١` چوونکە هەر کاتێك ئێمە بکەوتینایەتە جمو جوڵێکی ئیسلامی دەیان ووت : پەلە مەکەن برایان هەڵەبجە (شتێك) یان بەدەستەوەیە بیکەین !!..

`١٢` مەبەست لەبرا اخوانی یە عەرەبە عێراقی یەکانە کەلە دەوڵەتانی خلیجەوە تەعلیماتیان دەنارد .

`١٣` مەبەست لە خۆ ئامادە کردنە کەی ئیمام (حسن البنا) یە کەبردنی یە شەڕی ئینگلیز لەمیسر و جوولەکە لەفەڵەستین لەسالی ١٩٤٨ .

~ تریاکی مارکسیزم ~

لەگۆرستانی مێژوا
(گۆر باتشۆف) م دی خەریکە
لەڕیزی گۆڕی (یزم) ە کان `١`
بۆ (مارکس) و (مانیفێست) ی `٢`
خەریکی گۆڕ هەڵکەندنە ! . .
لەملاشەوە
هەرزە بیری ژێر دەستەکان
کورد و تامیل،بەلوچ، پەتان `٣`
کەژینیان نیوە مردنە
بۆ ئاڵای سووری چەکوش و داس
هەتا ئیستاش
پێشمەرگەن و
پەتی دەوڵەتی ڕۆمیان لەگەردنە !
لەلای گەلانی بێ وڵات
تازە جەژنی
لەدایك بوونی مارکس و
دژی مۆتەکەی بورژاوا
کاتی شەوارە گرتنە ! . .
لەملاوەش . . کلکە مەلایەك
کەنوێ نەری (اتحاد العلما) ی ناڕەسەنە
ئەویش بۆشاباشە کەی خۆی
خەریکی قورئان خوێندنە !!
خەتیبێکیش
(بانگی حەق) بەگوێدا دەداو
دەڵێ ئای کۆرپەی بەختەوەر
خۆزگەم بەخۆت
بۆجیهان دەبیە پێشەواو
بۆ کرێکارانیش ڕێبەر . .
دەبە کوێری چاوی دوژمن
هەر گەشکە بگرە و پێ بکەنە . .
سید قوطبیش بەسەر سێدارەوە دەڵێ
بڕوانە بیری جاهیلی
نێو خەڵکی ئەم دووديمەنە . .
دوای ڕمانی
(بەهەشت) ە پڕ ناسۆرەکەی مارکسیزم

تازە لای مە
باسی (وڵاتی بێ پارە)
بەڵگە نەویستە حەتمەنە ! . .
جاپڕوانە ترياكی ماركسيزم و
ئائەم ژيری خەساندنە !! . .

١٩٩١/١٢/١٨

`١` وەك (سۆسياليزم ، داروينيزم، سكۆڵەريزم ، ...هتد)

`٢` ئەو بەيانە هاوبەشەی ماركس و ئەنجلسە كەلە ساڵی١٨٤٨ ز بڵاويان كردەوەو بۆتە چوار چێوەی تێروانينی ماركسێتی

`٣` تاميل : گەلێكی سريلانكی ژێر دەستەی نەتەوەی سەنهالی حاكمن.
بەلوچ :گەلێكی چەوساوەی دابەشكراوە بەسەر ئێران و پاكستان و ئەفغانستاندا.
هەروەها پەتان : ئەوانيش دابەشكراوی سەر سنوری ئەفغانستان و پاكستانن .

~ بۆ هێزێکی لەدایك بوو ~

بۆ ئەو ئاواتەی نەمردم و دیم.بوونی پێشمەرگەی ئیسلامی لە سەربازگەی صلاح الدینی خۆمان کەلە ۱۹۹۱/٥/۲۰ داکردمانەوە . .

زۆر دەمێ بووو
چاوەڕێ بووم
لەناسۆر و خەم و ژانا
لەغیرەت و ورەو وزەو
خۆشەویستی تێکۆشانا
بەڕێ ی خەباتی کوردانەی
شا مەحمود و
شێخی مەزنی پیرانا `۱`
بەتەجروبەی
میللەتی کوردی بێ شوانا
بەکڵپەی گڕی باوەڕی موسوڵمانا
چاوەڕێ بووم
لەبەر تیشکی
مەشخەڵی ڕێ ی
سەیدی زیندانا
هێزێکی والەدایك بێ
بڵێین ئۆخەی
ئائەمە هێزی ئیسلامە
لەڕووی دۆستانی دڵۆسۆزا
وابەشەرمە
لەڕووی دوژمنا بەسامە

* * *

هۆ هێزی گەنجی جیهادی
زایەڵەی کاروانی شادی
هێزی هیوا
گزنگی ڕۆژی ئازادی
تۆشمشێرەکەی موغیرەی `۲`
دەنگی سوڵتانول عولەماو `۳`
قوتابی یەکی زیتەڵەی
فیقهەکەی ئیبن و تەیمییەی

چ مژده بووی
لەعمری کەمی مەدا لەدایك بووی
هەزار شوکر هەزار ئۆخەی
کەئێمە بووینە هیزی تۆو
تۆش زادی هەوڵ و ڕەنجی مەی

* * *

دەبەیعەت بێ تاکوو تۆ هەی
دروشمی مە
دەنگی دلێری صدیقە
کەلە ڕۆژی سەختی (ردە)`٤`
هەموو جیهان بیستی گرمەی:
(أینقص الدین هذا وأنا حی؟)

هەولێر - زۆزك ١٩٩١/٨

`١` شێخ سەعیدی پیران و شێخ مەحمودی حەفیدی ڕەحمەتیان.

`٢` موغیرە ی کوڕی شوعبە :یاوەر (صحابە) یەکی پێغەمبەر بوو ؛ صل الله علی وسلم ؛ کەیەکێك لەو چوار کەسەیە کە پێیان دەڵێن بلیمەتانی عەرەب (دهاة العرب)

`٣` عیززی کوڕی عبد السلام :کەچاو نەترس ترین زانای شافیعی بوو،بەڕوی حاکمی میسیردا ڕاوەستا..

`٤` ڕۆژی پاش گەز بوونەوەی زۆربەی عەرەبەکان بوو لەئیسلام ، دوای وەفاتی پێغەمبەری نازدار؛صل الله علی وسلم؛

~ کۆتایی ~

سوپاس و پێزانین ..

لەکۆتایدا سوپاس و ستایش بۆخوای گەورە کەهەمیشە ئێمەی بەندەی لەبیرەو یاروو یاوەرمانە.. وسوپاس بۆخوا کە یارمەتی دام تا ئەم کتێبەم نوسی و تەواوم کرد. سوپاس وپیزانین بۆگشت ئەو برایانەی کە هاوکارم بوون لە ئامادەکردنی ئەم کتێبە، وە دەست خۆشیان لێ دەکەم کە بەهەر شێوەیەك توانیان و پێیان کرا هاوکاریان کردم لە ئامادە کردنی، وە خوای گەورە مامۆستاش سەر فراز کات و دەست بەتەمەنی یەوە بگرێت و ئەویش و ئێمەش ڕێنمونی زیاتر بکات بۆ خزمەت کردنی ئیسلام و بەرەو پێش بردنی ئەم ڕەوتە و لەخراپەکانمان خۆشبێت و چاکەکانمان بکاتە توێشوی قیامەت ..

ربنا اغفر لنا ولإخواننا الذين سبقونا بالإيمان ولا تجعل في قلوبنا غلا للذين آمنوا ربنا إنك رءوف رحيم.. امين ~

براتان ،، ڕێباز عبدالله

وسلام عليكم ورحمة الله وبركاته .

& فەرهەنگۆك &

أ ـــ

ئاتاج	پێویستی :پیداویستی:احتیاج
ئاژانس	هەواڵ دەرانی ڕۆژنامەوڕادوێ و..هتد:خەبەر گوزار
ئەسوێ	پەکی ئەکەوێ و لەکار ئەکەوێ
ئاگر پژێن	بورکان :ئاتەش فشان
ئاڵێنرا	بادرا لێ ی:تێوەی پێچرا
ئامێر	ئالەت :دەزگا
ئێشك	پاسەوانێتی:حەراسەت

ب ـــ

بزر	وون بوو:گوم بوو
بشگلێم	بشكەوم
بوون	هاتنە جیهان :وجود
بێروون	ناوچەی ووشكانی و بێ ئاو
بەیت و بالۆرە	ئەوگۆرانیا نەی لۆتی و شایەر ئەیان لێن

پ –

پواو	ڕزیو :گەندەڵ
پێڕ	دەستە:تاقم:کۆمەڵ
پەڕەوازە	پەرتەوازە:لێك دابڕاو
پەنجەرۆکە	پەنجەرەی بچکۆلە

ت –

تاساو	سڕ : مت بوو: بێ جموجوڵ
تاف	تافی لاوی:هەڕەتی لاوی
تعریب	سیاسەتی بەعەرەب کردن
تێشوو	زەخیرە :تفاقی سەفەر

ج –

جوودا	جیاواز ، جوێ
جووراو	ئەو خواردنەی لەدەمدا دانی پێدانراوە
جێنگڵە ئەدەن	ئەتلێنەوە: ئەم دیو ئەودیو دەکەن پێی
جێگیر	دابین بوو:دامەزراو:چەسپاو

ح –

حەشار داوە	شاردویەتی یەوە:پەنهانی کردووە

خ ـ

خاچ پەرست	صەلیبی
خامە	پێنوس، قەڵەم، خودکار
خۆرە	ئەو کرمەی نێو درەخت دەخوات و گەندەڵی دەکات

د ـ

دابڕاین	لێك جیابوونەوە ، هەریەکەو کەوتینە لایەك
داخورپێ	داچڵەکێ :ڕاچەنێ :بلەرزی لەترسا
دەسەوسان	ناتوانا
دیاردە	ڕواڵەت

ڕ ـ

ڕابوێرن	ڕابکێشن:بۆشۆڕی بکەنەوە
ڕادەبورێ	دەڕوات : تێدەپەڕێت
ڕاسپاردە	ئەو قسەی دەوترێت بۆ ئەنجامدان
ڕاوێژ	پرس کردن:ڕاوەرگرتن:مشاوەرە
ڕۆخ	کەنار: قەراخ:لێوار
ڕەش و ڕووت	چەوساوە:موستەزعەف

ز –

زامار	زامدار:بریندار:زەخمدار
زوخاڵ	سوتاوێك بوبێتە خەڵوز:ڕەژوو
زەنگۆڵ زەنگۆڵ	دڵۆپ دڵۆپ:قەترە قەترە
زەنگی پێشوو	زەنگی تەفریح: نێوانی دوودەرس

ژ –

ژوار	ژان ،ئازار: ئێش :ئەلەم
ژیلەمۆ	ئەو خۆڵە مێشەی پشکۆی تێدا ماوە

س –

سارێژ	قەتغامە بەستن:چاك بوونەوە
سپات	ڕەنگی خۆڵە مێشی:ڕەصاصی
سپێدە	ڕووناکی بەری بەیانی :شەفەق
سنوور	مەرز:حدود
سیخوڕ	مەزدور:جاسوس
سەپان	درویێنە گەر
سەرزارەکی	بەئاشکرا:عەلەنی

ش –

شارا	گوڵە گەنم یاجۆی دوراوسەریەکتر نراو
شارستانی	پێشکەوتووی:ئاوەدانی وزانستی:تمدن
شێخەڵ	دەوەنی گەورە
شێواز	جۆر :چەشن:ئسلوب

ع –

عەودالّ	تامەزرۆ:شەیدا:وێڵێ دووی مەبەست

ق –

قڕ	قڕان:نەمان:فەوتان
قۆناغ	ماوە: مەرحەلە

ك –

کاوێژ	ئاژەڵ خواردنەکەی کەدەیخوات جارێکی تر دەیهێنێتەوە دەمی و بۆ جوینەوەی
کپ	مت: کڕ: بێ دەنگی
کودی	کولەکە : کەدوو
کرێ گرتە	بەکرێ گیراو:مەزدور:عەمیل

کلێته	کڵاوێکی گوڵینگه داری کورد چنه، لەسەرەتای شۆڕشی کوردوستانی عێراقداهێمای پێشمەرگە بوو
کۆیله	بەندە: بەردە:عەبد
کەرسەك	تۆپەڵە گڵی یەکگرتوو

گ ــ

گرگن	کورتە باڵا:قزم
گزنگ	سەرەتای دەر کەووتنی تیشکی خۆر
گۆڕەپان	ساحە:مەیدان
گۆشە گیر	دوورە پەرێز:کەنار گیر:منعزل
گەشە	نەشونما:پێگەیشتن:نمو
گەمارۆ	ئابلۆقە :چوار دەوورگرتن:محاصرە

م ــ

مەرەز	تیسکی نەرمی بزن کەڕەنگی خورمای یە
مەڵۆ	کۆمەڵێك گەنم یا جۆی دوراو

ن ــ

ناژاکی	ناشیوێ:تێك ناچێ
نزا	پاڕانەوە:دوعا

نوزە	دەنگی نزم کەبەدەم ژوانەوە دەر دەبڕێ
نێچیر	ڕاوکراو:الفریسە

ە ـ ـــ

هێما	نیشانە :ڕەمز
هەربوو	ئەزەلی ئەبەدی:سەرمەدی :هەربووە هەردەبێ
هەرزە	جحێڵ:گەنج :جوان:مراهق
هەڤاڵ	پلەیەکی حزیبی یە بەمانای هاوڕێ
هەڵزناوە	خۆی پیدا هەڵوسکاندووە خۆی پێدا هەڵواسیوە
هەون	ئەون
هەوێن	ئامیان : مایە : خومرە

و ـــ

وان	ئەوان
وەردیان	جەللاد: دژ خوێن
وێرد	ووتو ویژی تسبیحات

هۆ هێزی گەنجی جیهادی

زایەڵەی کاروانی شادی

هێزی هیوا

گزنگی ڕۆژی ئازادی

تۆ شمشێرەکەی موغیرەی

دەنگی سولتانول عولەماو

قوتابی یەکی زیتەڵەی

فیقهەکەی ئیبن و تەیمییەی

چ مژدە بووی

لەعمری کەمی مەدا لەدایك بووی

هەزار شوکر هەزار ئۆخەی

کەئێمە بووینە هێزی تۆ

تۆش زادی هەوڵ و ڕەنجی مەی

کرێکار ..

لا اله الا الله
محمد رسول الله